وحدت ورځپاڼه - پېښور

مونږ دپاره هم الله کافي دے او هغه تر ټولو بهتر مددګار دے (القرآن)

Daily wahdat Peshawar

چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد

پیښور
پاکستان

ورځپاڼه
وحدت

ایډیټر
سید هارون شاه

رجسټرډ نمبر ۲۷

فون: 2214154 فیکس: 2214321

بیعه 4 روپۍ

جلد: 31

چارشنبه، 6 ربیع الاول 1427 هـ ق، 23 چیتر 2062 ب
5 اپریل 2006، 16 وری/حمل 1385 هـ ش

شماره: 92

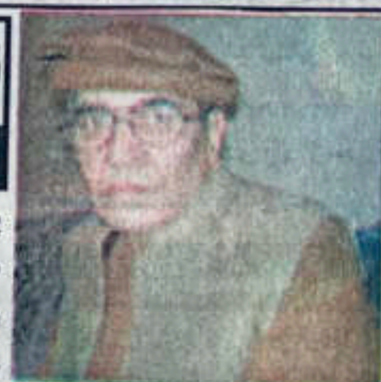

نومیالے شاعر اوروان شناس ډاکټر کبیر ستورے پحق ورسیدو

دنوموړی عمر 64 کاله ؤ، جرمنی کښې پرې دزړه دوره راغله، جنازه به ئې کونړ کښې کیږی

پیښور (وحدت خبر) دپښتوژبې مشهور شاعر او دنفسیاتو ماهر ډاکټر کبیر ستورے پرون په جرمنی کښې دزړهٔ ددورې له امله پحق رسیدلے دے عمر ئې څلور شپیتهٔ کاله ؤ دتیرو څو میاشتو نه دزړهٔ په رنځ اخته ؤ دکبیر ستوری

باقی صفحه 5 کالم 6

پاتې ډاکټر کبیر ستورے وفات

تعلق دافغانستان کونړ ولایت سره ؤ اعلی تعلیم ئې جرمنی کښې حاصل کړے ؤ، مرحوم په نفسیاتو کښې دپی ایچ ډی ډګری هم حاصله کړې وه. دجرمن ریډیو کښې ئې زیاته موده ملازمت کړے دے، دپښتوژبې دپاره ئې بنیادی کارونه کړیدی، جرمنی کښې ئې دپښتون سوشل ډیموکریټک پارټی بنیاد اېښودے ؤ اودغلته میشته پښتانهٔ ئې متحد کړی وؤ، افضل خان لاله، محمودخان اچکزی او لطیف اپریدی سره ئې نژدې او ښهٔ تعلقات وؤ، مرحوم پیښور کښې دپښتو عالمی کانفرنس او عالمی کانګرس په دستورو کښې هم شرکت کړے ؤ، ډاکټر کبیر ستوری دشاعری او نفسیاتو دیارلس کتابونه لیکلی دی، مرحوم دوکیل عبدالجلیل کشر ورور ؤ په غم خپلو کښې ئې پنځه زامن بصیر ستورے، نصیر ستورے، نسیم ستورے، کرور ستورے، او ایمل خان ستورے شامل دی. خدای بخښلے ډاکټر کبیر ستورے د پښتو ژبې منلے شاعر، لیکوال او څیړونکے د ډیپلوم سا پوهه په پښتو او پښتونولۍ مئین مشر او دقام رښتینے بچے او خدمتګار ؤ

چې د ... ورځ د ... ۲۰۰۶ عیسوی کال د اپریل د
میاشتې په څلورمه نېټه د سهار په ۵ بجو زموږ څخه د تل له د پاره جدا شو د اروا ښاد جنازه به د هغې په پلرنی هدیره کښې د کونړ ولایت د تڼر په کلی کښې خاوروته سپارل کیږي. (Diplom-Psychologist) ښاغلی ډوکتور کبیر ستورے په هډ پښتون په ټبر میرداد خیل ؤ چې د پښتنو د یوسفزو د پرګنې پورې اړه لری ستوری د لعل محمد خان زوی او د بري پښتونخوا د کونړ د تڼر په کلی کښې پر ۲ اپریل ۱۹٤۲ زیږیدلے ؤ دهٔ خپله لومړنۍ زده کړه د خاص کونړ په لومړنی ښوونځی او په کابل کښې د رحمان بابا په لیسه کښې او خپله لوړه زده کړه د جرمنی د فرانکفورت، کولن او ماربورګ په پوهنتونونو کښې د ساپوهنې په څانګه کښې چې فلسفه سیاسی پوهنه او ټولنپوهنه ورسره مل وؤ سرته رسولې ده. ستوری د پښتنو ټولنیزاولسیز ګوند (پی ایس ډی پی) د بنسټ اېښودونکو مخکښانو څخه دے د شاعرۍ په برخه کښې ئې د یو پر مختللی ادبی بهیر پورې اړه لرله چې مشر نماینده ئې د پښتو د ادب پلار اجمل خټک دے. د پښتنو د یووالی، خپلواکی او سوکالی د پاره دهٔ ته د باچا خان نظریو ژوند وربخښلے ؤ. د اروا ښاد چاپ شوی کتابونه (ویره (د ساپوهنې په رڼا کښې د ویرې نظری پیمانه او درمل) ژوندی خیالونه، (د شعرونو ټولګه د قلم توره، (د شعرونو ټولګه د هوښیارتیا تله، (ساپوهنه) ژبساپوهنه، سندریز پیغام (د شعرونو ټولګه د هوښیارتیا کلتور بې پلوه تله، د پیدا ایښتی ښو د هوښیارتیا تله ۲۰۰۴. خورې مصرې دی لو خوب مانا: تر لیکنې لاندې ئې ناچاپ کتاب دے.

ورځپاڼه وحدت پیښور
5 اپریل 2006

Daily Wahdat -Peshawar

د پښتنو ټولنيز ولسوليز ګوند د مشر اروابناد ډاکتر کبير ستوري پر ناڅاپي مړينه په ورځپاڼه وحدت کښې د پښتنو سپاستوالو، ليکوالانو، پوهانو او شاعرانو ليکنې او د غمرازي اوخواخوږۍ څرګندونې

Condolences on the passing of Dr. Kabir Stori

ABC CERTIFIED

په ټول ملک کښې د پښتو دوهمې ورځپاڼه

MEMBER APNS

ورځپاڼه

THE DAILY WAHDAT PESHAWAR

پېښور

وحدت

6 اپريل 2006

چيف ايډيټر: پير سفيد شاه همدرد

د ډاکټر کبير ستوري اخري ديدار د جمعې په ورځ په پېښور ائيرپورټ کيږي

سحر پينځه بجې به د دهٔ مړے پېښور ته راوسولے او بيا به دفن کولو د پاره کونړ ته وړلے شي

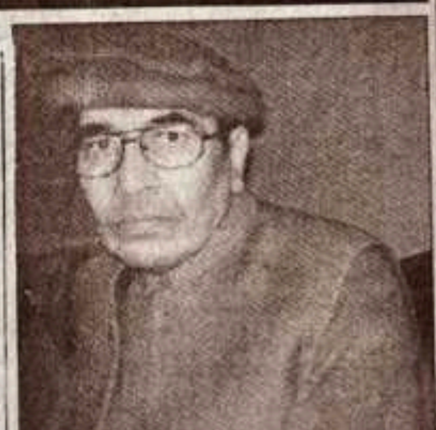

پېښور (وحدت خبر) د پښتو ژبې دستر ليکوال، شاعر اديب او په جرمنۍ کښې د ټولنيز اولسيز ګوند د مشر ډاکټر کبير ستوري مړے د جمعې په ورځ سحر پنځه بجې پېښور ائيرپورټ ته راوسولے شي. چې دلته به د ډاکټر صيب مينه وال د دهٔ اخري ديدار کولے شي. او وروستو به بيا ديوې قافلې په شکل کښې د ډاکټر صيب مړے د دهٔ پلرنی ټاټوبي کونړ ته وړلے شي. چې هلته به ئې د جنازې مراسم ترسره کيږي په پښتونخوا کښې د ډاکټر صيب مينه وال کولے شي چې د دهٔ اخري ديدار د جمعې په ورځ سحر پنځه بجې د پېښور په هوائي ډګر وکړي۔

ورځپاڼه وحدت پېښور

APNS | CPNE | FEC

Wahdat@pes.comsats.net.pk

موئږ دپاره هم الله کافي دے او هغه تر ټولو بهتر مدد ګارے (القرآن)

Daily wahdat Peshawar

چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد

ورځپانه
وحدت
پیښور
پاکستان

ایډیټر
سید هارون شاه

فون: 2214154 فیکس: 2214321 بیعه 4 روپۍ

جلد: 31

پنج شنبه/زیارت، 7 ربیع الاول 1427هـ ق، 24 چیتر 2062 ب
6 اپریل 2006، 17 وری/حمل 1385هـ ش

شماره: 93

ABC CERTIFIED

رجسټرډ پی ای نمبر ۲۷

ډاکټر کبیر ستوری مړے دفن کولو دپاره کونړته ورسول شو

په تورخم دروازه افضل خان لاله، ایم پی اے ارشد خان، قیصر ایډوکیټ او نورمشران مړي ته ولاړ وو

دپښتونو ېې او ملي وحدت دپاره به د ډاکټر صیب خدمتونه تل یادساتلے شي، افضل خان لاله

پیښور(پ ر) دمشهور قوم پرست دانشوراوشاعر ډاکټر کبیر ستوری مړے پرون سحر دجرمنی نه پیښور ته راوړے شو وروستو دمرحوم جنازه خپل پلارنی کلی کونړ افغانستان ته روانه کړے شوه. جنازه چې کله دتورخم دروازې ته ورسیده نو دغلته دعوامی نیشنل پارټۍ مرکزی مشر افضل خان لاله، ایم پی اے ارشد خان، قیصر خان ایډوکیټ، اقبال خیبروال، ریاض خټک او

باقي صفحه 2 کالم 5

باقي — کبیر ستوری مړے

لائق زاده لائق ورته الوداع وکړ. افضل خان لاله په دې موقع ووئیل چې کبیر ستورے نه صرف ادیب او شاعر ؤ بلکې دپښتو دقومی وحدت دنظریې زبردس

وحدت

چیف ایډیټرو پبلشر پرنټر سیدسفیدشاه همدرد ورځپاڼه "وحدت" دپاکستان دحکومت
په تصدیق دمنظورعام پریس خیبربازارپېښورنه خپروی، ایډیټر پرنټرحمدل شاه
ایډیټر: ظفرعلی شاه ګیلانی، پته:: ورځپاڼه وحدت20 اسلامیه کلب بلډنګ
خیبربازارپېښور ــ فون : ۳۱۴۰۳۴ ۳۱۴۱۵۴ فیکس ۳۱۴۳۳۱
Emile: wahdat@pes.comsats.net.pak

دډاکټرکبیرستوري په مړینه دمختلفوتنظیمونواوشخصیاتوغمرازي

پېښور(وحدت خبر) جرمني کښې د میشته دپښتو ژبې دنامتو لیکوال شاعر، ماهرنفسیات ،اوډ

باقی صفحه ۵ کالم ۱

باتي کبیرستوړے، غمرازي

پښتنو دحقونو دمبارز ډاکټرکبیر ستوري په مرګ ټول پښتانه په خصوصي توګه ادیبان او شاعران ژړغونې غمژن شویدي. دکامل پښتو ادبي جرګې پېښور صدر ډاکټرشیرزمان طائزي او نورو ملګرو د ډاکټر کبیر ستوري په ناڅاپي مړینه دژورې خواشیني څرګندونه کړې او دنوموړي مړینه ئې دپښتو ادب او ژبې لپاره یوه ستره ضائع ګرځولې ده. دوی دعا کړېده چې خداې پاک دې دمرحوم مغفرت نصیب کړي. بلخوا افغان خپرندویه ټولنې پېښور هم د ډاکټر کبیر ستوري په مړینه ژورخفګان څرګند کړے او وئیلي ئې دي چې نوموړي دپښتو ژبې او ادب لپاره زړه پورې خدمات ترسره کړیدي. نوموړي نه یوازې په خپله دپښتو ستر خدمت کړیدے بلکې نور پښتانه ئې هم دپښتو خدمت ته هڅولي دي. دوی دعاکړیده چې خداې پاک دې دمرحوم مغفرت او غمژنې کورنۍ ته د زړه صبرنصیب کړي. دعالمي پښتوکانګرس دغمرازۍ یوه غونډه پرون دکانګرس د چیئرمین پروفیسر جهانزیب نیاز

په صدارت کښې وشوه. غونډه کښې په جرمني کښې مقیم دپښتو د لوئې خدمتګار شاعر کبیرستوري په مړینه د ډیر غم او خفګان څرګندونه وکړے شوه. په غونډه کښې ووئیل شول چې مرحوم په جرمني کښې دپښتون سوشل ډیموکریټک باني ؤ. دمرحوم لخوا دویم پښتو عالمي کانفرنس او دعالمي پښتوکانګرس په سیمینارکښې شرکت دپښتوژبې سره دمینې یو ښکاره ثبوت دے. دعالمي پښتو کانګرس ټولو عهدیدارانو د مرحوم کورنۍ سره دهمدردۍ اظهار کړیدے. دپښتون ډیموکریټک کونسل چیئرمین زرعلي موسی زي په خپل یو اخباري بیان کښې د ډاکټر کبیرستوري په مړینه غمرازي ښکاره کړې او وئیلي ئې دي چې ډاکټرصیب دپښتنو نه هیریدونکے مبارزؤ. د پښتون د وحدت لپاره دخداې بخښلي خدمات دهیرولو نه دي. دده مړینې سره پښتنو لیکوالانو ته سخته صدمه رسیدلې ده. دده د خداې بخښلي کورنۍ سره د غمرازۍ څرګندونه کړیده

وحدت

چیف ایډیټر، چیف ایګزیکټیو او پبلشر پیرسید سفید شاه همدرد ورځپاڼه وحدت د پاکستان د حکومت په تصدیق د ۸/ انشراباد روډ پېښور نه خپروي، وحدت یوه بې طرفه ازاده اوه تولو پښتنو دهیلو عکاسه ورځپاڼه ده چي دپاکستان اوافغانستان په ټول دنړی په هغوټولو هیوادونوکښي دتولو پښتنوورځپاڼه ګڼل کیږي چرته چي پښتانه اباد دي
Phone:091-2214154 091-2214034 Fax 091-2214321
چیف ایډیټر پیرسید سفید شاه همدرد ایډیټر: سید هارون شاه جوائنټ ایډیټر: سید رحمدل شاه
Website: www.wahdatdaily.com, E-mail: wahdat@pes.comsats.net.pk

د ډاکټر کبیر ستوري د تلین په مناسبت خصوصي خپرونه

که زما ستوري په قبر چرته راغلې په پښتو راته دعا کړه پرې مئین یم (ستوري)

ترتیب: سراج عارف

هو ماته یاد دي یوه ورځ ماته زما محترم مشر افضل خان (خان لالا) وویل هلکه سبا له به زما یو ډیر دروند او ګران میلمه ستوري د جرمني نه راځي ته به خان هوائي ډګر ته په وخت ورسوې چې په راتلو کې ورته کوم کړاو پېښ نه شي د خان لالا ددې وینا سره زما د ذهن په پرده ډیر عکسونه الوول شول خو ما پکې د ستوري یقین ونه کړې شو دا د 1996 ع کال خبره ده چې کله افضل خان لالا د کشمیر د چارو وفاقي وزیر ؤ او زه ورسره پرایویټ سکتروم اولو تکه سحر وختي د اسلام اباد هوائي ډګر ته راورسیده.... او بیا د المان د ښایستونو ستوري اسلام اباد ته راغی د هغه کور ودانی د هغه سره وه ما د ډاکټر کبیر ستوري په سترګو کې ځیاګانی ولیدې د هغه په ژوند کې مې پښتو ولیده د هغه په فکر کې مې قام پرستي محسوس کړه د هغه ټول خوبونه او د هغه ټول کړه وړه ماته خپل ښکاره شول هم دغه وجه وه چې د وخت رفتار ستوري ماته رانژدې کړو او ما د هغه په خورو ورو پلوشو کې د خان موندنې کوښښ وکړ. هغه د کونړ د خاوري ځلانده ستوري ؤ چې ورومبی تعلیم نه پس سردار داود خان په دولتي توګه المان ته د پی ایچ ډي د پاره ولیږلو. هغه چې څنګه پخپله خاوره ښکاره ؤ دغه شان ئې په جرمني هم د ډاکټري ډیګری په امتیاز سره تر لاسه کړه، د خپل وطن او خپلې خاوري نه لیري والي د ستوري په مزاج کې یو بنه محرومي پیدا کړه او چې کله هم دغه محرومي په لفظونو کې ځای شوه نو ساندي ساندي شعرونه ترې جوړ شول که د لوی احمد شاه بابا د کونړ دغه کبیر ستوري هم هره لحظه او هره لمحه د خپلې پښتني خاوري ارمان وکړو هغه د خپل ناکراره احساساتو د تکور د پاره په المانغږرادیو کې د علمی ژوند ابتدا وکړه د هغه مرکې د هغه تبصرې او د هغه ویناګانې په هر چا ښې ولګیدې او دغه رنګ د ستوري ځلا نور هم سوا شوه. هغه هر وخت د پښتون قام په بده ورځ وژړل او چې کله ئې دا ارمان وپاریدو چې د پښتون قام د وحدت د پاره عملي ګام واخلي نو په المان کې ئې د پښتنو ټولنیز ولسولیز ګوند Pashtoons Social Democratic Party (PSDP) بنیاد کیښود ددې ګوند لویه فائده دا مینځ ته راغله چې د هر بې کوره او مسافر پښتون ته د سر سیوري تر لاسه شو دلی دلی پښتانه ستوري ته راغونډیدل او په خپلو محرومیو او بدمرغیو به ئې جرګې مرکې کولې ددغه ګوند غږ پښتونخوا ته راورسیدو او بیا ددې منطقې ډیر قام پرست مشران د ستوري صیب په بلنه المان ته لاړل او دغه رنګ کبیر ستوري د بې کوره پښتو د سیاسي بیدارۍ د پاره یو داسې کوښښ وکړو چې بل کوم چا ئې سوچ هم نه وکړی هغه به د فخر افغان باچا خان بابا او د هغه د ټولې کورنۍ د غړو نه علاوه د نورو قامي مشرانو سره خپلې اړیکې ښتګې ساتلې ولې په دې وارو کې ئې د افضل خان لالا سره ډیر ورولي او کورګلي تعلق ؤ. چې کله په افغانستان کې حالاتو بیا بیا جوړلګونه وخوړل نو ستوري به دې ډیر دردیدو هغه ټوله ټوله شپه وینښه تیره کړه او د افغانستان د بیا ودانۍ والونه ئې وکړل دا څکه چې هغه پخپل ولس او خپل قام مین ؤ. ښاغلی کبیر ستوري د یو سیاسي لاربنود سره سره یو قام پرست شاعر او ادیب هم ؤ. هغه چې به کله هم پښتونخوا ته راغی نو ډلي ډلي پښتنو شاعرانو او ادیبانو به ورسره ناسته وکړه، او د هغه د سیاسي فکرونو اثر به ئې

د کونړ ستوری فنا شو

واخستو. هم دغه ستوري ؤ چې د پښتو په نامه هر جوړیدونکي تقریب ته به په خصوصي توګه د المان نه راتلو هغه په صحافیانو

لیک: لائق زاده لائق

او ژورنالستانو هم ډیر مین ، او اکثر به ئې ویل چې دا د پښتو اصل سترګې دي چې خپل اولس ته لار ښائي د پښتو صحافیانو هم د هغه سره یوه مینه وه یو تعلق ؤ چې بنیادي محور ئې زمونږ درنه مور پښتو وه د ښاغلي کبیر ستوري درنې درنې خبرې ماته اوس هم ښې یادې دي هغوی به ویل چې زمونږ د قام بدبختي دا ده چې د یو کار پوره کولو نه وړاندې چغې جوړې کړو کار سر ته ونه رسي څکه چې زمونږ د حقونو دښمنان د دغه کار د وړاندې نه لار ونیسي څکه نو د وخت نه مخکې چغې وهل خوند نه کوي لا مو قدم د عمل اخیستو نه وي د مخ شو ل سیدو سندرې وایو هغه یو یا عمله پښتون ؤ کله چې ورته د المان حکومت بیا بیا وویل چې ته د جرمني پاسپورټ واخله نو هغه به ویل چې زه خپل افغانیت بدلولو ته تیار نه یم که هر څو کبیر ستوري د جرمني په رنګینو کې ساه ګانې اخستې خو د پښتونخوا مینې د خپل وطن نه لرې والي هغه د زړه مریض کړو

ډېر کاله وړاندې چې کله ډاکټرانو د هغه طبي معاینه وکړه نو ورته حیران شول چې د زړه دوه والونه ئې بې کاره دي او ستوري بیا هم خپله ځلا نه کموي ډاکټرانو بیا بیا د عملیاتو (اپریشن) وویل شو د ښاغلي کبیر ستوري د عملیاتو نه کرکه وه هغه به ویل چې مړ شه یم خو دې ته تیار نه یم او بیا هم هغسې وشوه چې کله هغه د 3 اپریل 2006 ع کال د سه شنبې په شپه د خپلو زامنو او خپلو نورو مینه والو سره په خندا خندا خبرې وکړې نو چا هم دا ګمان نه شو کولی چې ګڼې دا د کونړ د ستوري اخري پلوشې دي هغه لکه د نور کله په وخت ... شو خو دغه خوب ډیر اژغن ؤ په 4 اپریل 2006 ع کال سهار و... هغه په خوب کې ولړزیدو

کوروداني ورپسې منډه کړه چې معلوم کړي څه چل پرې شوی دی خو چې د مخ نه ئې ورله ... پورته کړو نو د لوی فلسفي لیکوال شاعر ډاکټر کبیر ستوري دواړه سترګې د خپل وطن په ارمان وازې پاتې شوې وې د هغه د ژوند ملګرې هغه ته اوازونه کول ولې د هغه ارماني ارماني تنتید لی رنګ هغې ته ویل چې

زما د ژوند ملګرې
ستا په جذبو بوهیږم
ستا د لیمو په تل کې
راغلي اوښکې وینم
خو غږ کولی نه شم
ما خو ویل چې زه به

زما «پښتوال» به چیرته
زما د سترګو وړاندې
خپل ژلمي توب ووینې
زما «پوهیال» به ما ته
د خپل ژوندون سندره
په نته ژبه وائي
زه به «پښتیان» په ژوند کې
په لویدو وو وینم
زما «سلما» او «ښکلا»
هم «ننداره» «نیاز» به
به شي راپیغلې چیرته
زما دا ټول بچي به
ما نه چاپیره ناست وي
«سمون» به هم یو خلې
وړې خبرې زده کړي
ما نه به ټول بچوړي
وائي بابا «نیاز» به

لا د ژوندون په لاره
وړاندې ګام مه اخلم
دغه تالا پښتون به
چیرته راټول ووینم
په خپل تالا هیواد کې
په د سپرلو رنګونه
خواره واره ووینم
زما وره «سمعراني»
په د وختونو سره
په لویدو وو وینم

هلو چې غم ونه کړې
مونږه به ټول لستانه
لکه د سپرلي خاریږو
خو زما د ژوند ملګرې
ژوندون وفا ونه کړه
زه د اولس غمونو
ډیر زورولی یمه
په خپل کونړ بې زړه
ډیر کړیدلی یمه
ما په پردي وطن کې
چیرته ایسار چې نه کړې
زما د روح په مرۍ
توري چاړې مه ږدې
زه خپل وطن ته ځمه
زه خپل وطن ته ځمه
(په لیندیو کې بند تومونه د ستوري صیب د تمو دي)

که یو خوا د ډاکټر کبیر ستوري وازو سترګو دغه ساندې ویلې نو بل خوا د هغوی په کور کې ماتم جوړ ؤ د هر چا په سترګو کې اوښکو چورلکونه خوړل دغه اطلاع چې پېښور ته راورسیده نو دلته د هغه مشر خوي ډاکټر بصیر ستوري نه یو دوه خطا شول هغه د خپل پلار په ارماني ژوند په چغو چغو وژړل د هغه مشر ورور وکیل حاجي عبدالجلیل ملنګ لکه د ماشومانو رنې رنې اوښکې توئې کړې هغه دومره قدرې وویل

د مرګ نه خلاصون نشته خو زما ستوري زما کبیر جان ډیر ارماني مړ شو

د کبیر ستوري د مرګ خبر په ټوله پښتونخوا کې لکه د اور لمبې خور شو

ورځپاڼه پېښور
وحدت
13/4/2007
13 April 2007

په زړه کښې ماته پام دستوري په غزل به کوي

د اتـوار ورځ وه مـوسم ډيـر خـوشگوار ؤ او پـه دې ورځ مې يوولس بجې امجدخان ته گرين هـوټـل ښـودلے ؤ، چې هلته به راشي هـلتـه مې لـه بل چا سره هـم وعده وه خو زۀ چې صدر ته راورسيدم په څۀ شی پسې د يو دوکـان مخې ته اودريدم چې له مخې مې حاجی نصيرستورے تير شو ما ورپسې غږ وکړو مخ ئې راگـرخولـو تـرروغ جوړ وروستـه مې ورتـه ووئيـل د صـدر بـازار د ورځې يـوولـس بـجې او دچا غږ اوريـدل او بيا راگـرځيـدل څه عجيبه خبره نه ده؟

هـغۀ ووئيل ولې د اتوار ورځ نۀ ده څۀ، چې صدر تش پروت دے ښـه حاجی صيـب کله راغلے ئې؟ خـان لـه راغـلے ئې کـه سـتـورے صيـب هـم درسـره راغلے دے؟

پـه دې خبـره حـاجی نصيرخان غلے شـو، رنگ ئې بـدل شـو. لـکـه د پښـو نـه ئې چې زمکه تښـتيـدلې وی اخـوا ديـخوا ئې وکـتـل يو څو اسويلی ئې وکړل ښکته ئې وکتل لاس ئې په مخ راښـکـو پـه تعجب ئې ووئيل: ولې جـنـرال صيـب تۀ خبـر نۀ ئې؟

او چې مـا څۀ وئيـلـو تـه خلۀ جوړولـه بيانې راباندې يو ډير بد زيـــرے وکـړو چې زۀ هـم هک پک ا و حيران شوم، ولې جنرال صيـب تـاسـو خبـر نۀ يئ چې سـتـورے صيـب وفـات شـوے دے زۀ شـور پـوهه نۀ شوم چې د غـم ددې لوئې خبر په اوريدو به زمـا له خلې څۀ وتـی وی؟ څۀ به مې وئيـلـی وی؟ دۀ له به مې د داد خبـــره کړې وی کۀ نـــه کۀ رښتيـا رابـاندې وايئ همدومره مې يـاد دی چې حاجی نصير ته مې غيږه ورکړه او تـر ډيره مې په غيږ کښې نيولے ؤ خو د هغۀ زړۀ داسې سـورے شـوے ؤ چې زمـا پـه دې تسـلی بـه د هغۀ څـومره سود شوے وی؟ ما ترې د بيدار ستوری پوښتنه هم ونۀ کړه دے رخصت شو زۀ د وعدې ځاې ته ورغلم امجدخان په هال کښې نـاسـت ؤ زۀ هم ورسـره کيښـنـاستم څۀ لږه شيبه وشوه بـل ميلمه چې د سرگودهې دے کـامـران صيـب هغه هم راغـے خـو زمـا طبيـعـت ډير خراب ؤ امجدخان رانه پوښتنه وکړه څۀ چـل دے موډ دې خراب ښکاری پــه فـون چې خبـرې کيدې ډير بـرابـر وې مـا ورتـه ټول حـال ووئيـلـو دۀ بې اختيـاره ووئيل ولې هـغـه خـو روغ جوړ ؤ الله دې وبخښـی ډاکټرکبيرستورے خـو لـوئې پښـتـون ؤ، ډيـر ښۀ سړے ؤ تـاسـو سـره د ايران پـه قـونصليټ کښې ليدلے ؤ تاسو چې ورسره زما تعارف وکړو بيا تـاسـو د بـل چـا سره پـه خبرو بـوخـت شـوئ هغوی له ما سره ډيـره مينه وکړه ما ورتـه ووئيل هـغـه د ايران قونصلگری نۀ ده هـغـه د ايرن کلتوری مرکز دے "خانه فرهنگ ايران "بيـا د دنيا پـه خبـرو سـر شـو څکه چې يو د بل له غـمه نۀ مری او هسې هم د انـسـانـانـو دا زړونـــه جنگـونـه بمونو، مرگونو، او وينو توئيدو داسې کـلـک کړی لکه د غوښې پـــه ځـائې چې پـه زړونو کښې تيږی پـــرتې وی هـغـــه څۀ لږه شيبــه د دهـغـــه خفگـان هغـه احســاس هغه بيانوی بيا انسان پـه خپـل ژونـد او خپلو کارونو پسې روان شـی هر څۀ هير شی بيـا څو ورځې وروستـه زۀ چرتـه لاړم هـلتـه يـوه غـرمـه حاجی

جنرال عبدالصمدمومند

طفيل صيب ميلمه کړم او دغه غرمه د ستوری صيب سره سره د خـادم صيـب ،رښـتين صيـب، وزيـرمـحـمدگل خان مومندبابا دوست محمدخان کامل مومند، قـلـبنـدرمـومـنـد او نورو ادبـی شخصيـاتو د خدمتونو ذکر وشو ډيـــرې گټـورې او خـونـدورې خبـــرې وشـوې هـلـتـه حـاجی طـفـيـل صيـــب نـور خـلـق هم راغـــوښـتـی وو چې پـــه هـغې کښې يـو ډيـر تاريخی انسان او پـــه هـــره حـوالـــه يـو رسيدلے شـخـصيـت حاجی محمداسحاق خان الکوزے ؤ چې دهغۀ سره د هـر چا په حواله غوره معلومات وو څۀ رنگ چې ډاکټـــرکبيـــرستـوری پـــه دغو ورځـــو شپـــو کښې پــــه حـق رسيـدلے ؤ نو ښاغلی الکوزی صيـب ئې پـه ژوند او فن پوره خبـرې وکړې په خانگړې توگه دهغوی په يو کتاب (ساپوهنه) باندې.

زۀ چې بيـرتـــه خپـل هوټل تـه راغـلـم قلم کاغذ مې راواخستو اراده مې وکړه چې زۀ هـــم پـــه ستوری صيب څۀ وليکم کۀ څۀ هم چې د ډاکټـــرصيـب حق ادا کـول او پـوره کـول گران بلکې ډيـــر گـــران کـــار دے خو پــه ډاکټــرکبيـــرستـوری ليکل د هـغې نـه هم گران کار دے څکه چې پـه ليک کښې به دستوری لـــه ژونـد او فـن سـره انصـاف څوک او څنگه وکړی؟ خو بيا د يـــوسـف (ع) او د بـــوډۍ د پـاغونډې خبره راياده شوه او له خـان سره مې ووئيل چې تۀ هم څـو کـرښې تورې کړه معياری نۀ سهـی خـو وليـکه ضرور تر ډيره مې قلم په غاښونو وټکولو په سوچ کښې ناست ؤم چې څۀ وليـکم او څنگه ئې وليکم يوه خبـره چې ذکـر ئې بايد وکړم او هـغـــه دا چې د ژونـد ډيرو تيرو مـصـروفيـاتـو رانه د ادبی دنيا لارې ورکې کړی دی د هـــغې ژونـد چې واقـعـی ژونـد دے له ادب او ادبياتو سره د تړون لارې رانه ورکې شوی دی اول بياست بيـا کـلـومت او بزنس رانه قلم د گـتو اخستے دے.

دا څـو کـلـونه مايوه کرښه هم نۀ ده تـوره کړې البته شاعری چې کـلـه راباندې راووريږی هغه په کـاغـذ زر زر وليـکـم بيا هغـه کاغذ اکثر ورک وی نو لـيک او لـيـکـل خکه گران شوی دی .او کۀ پـــه دې ليک کښې هم څۀ کـمـے زيـــاتے وی زۀ د هغې هم بـخښـنـه غواړم او بله دا چې ما

وحدت

ورځپاڼه وحدت پېښور (۵) ۱۳ اپریل ۲۰۰۷

پام دستوري په غزل به کوي

سره د ارواښاد کبیرستوري د ژوند د حالاتو په اړه هیڅ کتاب نشته او که دا ووایم چې ددې موضوع خو څه چې د یوې موضوع په رابطه هم راسره کتاب نشته بلکې که دلته ولتهول شي هم د پښتو کوم کتاب به پیدا نه شي.

بیا مې د ځان سره ووئیل چې ستورے خو ستورے وي او د ستوري صیب د ژوند او فن په اړه به دومره علمی مقالې لیکل شوي وي چې دا لیکنه نظرماتے حساب او بله دا چې که ددې پیړۍ ادبی تاریخ لیکل کیږي او دپښتو ادب په حقله خبره کیږي او په هغې کښې د ارواښاد ډاکټر کبیرستوري ذکر نه وي د هغوي په ژوند او فن خبره نه وي شوي نو دا تاریخ به یو نیمګړے تاریخ وي او زهٔ خو صرف خپل احساسات او تاثرات د کاغذ مخ ته رسوم او دپښتنو دا لوئې ستورے د لیکنې او یادونې محتاجه نه دے هغوی ته لوئې الله یو لوئې مقام ورکړے دے چې دا مقام ترې مرګ هم وانهٔ خستلے شو او مرګ د خپل درانهٔ سیوري لاندې ورک او پټ نه کړے شو مرګ هغه کسان د خپل درانهٔ سیوري لاندې پټ او ورک کړي چې د (کلوا وشربوا) پرته نې په ژوند کښې بل مقصد او مرام نه وي خو هغه چې د ژوند مرام مقصد او موخه په مخ کښې لري د خدمت جذبه ورسره وي خادم او خدمتګار وي مرګ نې هم د خپل تول

نور په پنځم مخ

پاتې: پام د ستوري په غزل

زور او قوت سره هم تر خپل درانهٔ سیوري لاندې پټولے او ورکولے نهٔ شي او هغه ژوندي او جاویدان وي خکه چې د قلم خاوند وي د خپلو خلقو خپلې ژبې خپل ادب خپل کلتور او فرهنګ یو رښتینے خادم وي چې په دې سلسله کښې د یو خدمتګار قلموال او د ادب او سیاست د یو سرخیل ډاکټر کبیرستوري نوم هم د ستائنې او یادولو وړ دے چې د خپل ژوند ډیره برخه نې د خپلې خوارۍ خو ویاړلی پښتو په خدمت کښې تیره کړه د ادبی او فرهنګی خدمتونو سره سره نې ډیر ملی خدمتونه هم کړي دي چې تل به په ویاړ سره یادولے او ستائیلے شي د هغوی فن دومره لوئې دے لکه پخپله کبیرستورے او دهغهٔ نرم مزاج د خدمت یوه جذبه دپښتو او پښتنو سره لیونی مینه دا ټولې داسې خبرې دي چې د شخصیت خاوند ته نور شخصیت هم ورکوي او دې ټولو خبرو او خُداداد صلاحیتونو ستورے دومره وخلولو هسک کړو او د خلقو د زړونو تل ته نې کوز کړو چې نور خو پرېږده چې شاید د کبیرستوري د تصور نه هم لوړه خبره وي خو زهٔ به دا ووایم چې دا د کبیرستوري حق ؤ بلکې له دې لار د ډیر درناوي حقدار او مستحق وو.

زمونږ د پښتنې ټولنې ژوند په همدغسې انسانانو پورې اړه لري کومه ټولنه چې د ډاکټر کبیرستوري په څیر شخصیات نهٔ لري هغه ټولنه او خلق ژوند نهٔ لري هغه خپله پیژندګلوی نهٔ لري، خپل تشخیص نهٔ لري او زهٔ به دا ووایم چې هغوی تاریخ نهٔ لري او کله چې تاریخ د یوې ټولنې په باب قضاوت کوي د هغې اتکا په عملی شخصیاتو وي او کهٔ د کبیرستوري په څیر دا ادبی هستی نهٔ وې نو نن به دپښتنو او پښتو ادب څهٔ حال وے .خو دا د دوی او د دوی په څیر د نورو ادبی هستیو هڅې دی چې پښتو او پښتو ادب په نړیوال کلی کښې هسک سر ولاړ دی.

پښتو او پښتانهٔ بختور دی چې الله پاک ورته داسې مشیناتي ورکړي چې ساری نهٔ لري ثانی او مثال نهٔ لري او دا ټول د ویاړ او ستائنې وړ دی او په پای کښې د ډاکټر کبیرستوري د زړهٔ د تل دا سندریز پیغام دا زرین تکی او حرفونه:........

چې پښتونخوا ته پسرلی د پښتونوالي راوړی
په زړهٔ کښې ماته پام دستوري
په غزل به کوي

ورځپاڼه پېښور
THE DAILY
WAHDAT
PESHAWAR
وحدت
چیف ایډیټر: پیر سفید شاه همدرد
چارشنبه 5 جولائی 2006ء

ډاکټر کبیر ستورے او سندریز پیغام

لیك: فیروزخان صادق

خداې بخښلے ډاکټر کبیر ستورے د پښتون قام او ژبې په دنیا کښې یو داسې قدآور او معتبر نوم دے چې د شخصیت فکر او فن اوازې او انګازې ئې په هر لور خورې ورې دی او د هر چا په زړهٔ کښې ئې ځان ته ځاې جوړ کړے دے دهغهٔ سپین سپېڅلے شخصیت روڼ روښانه تندے خوږه او پسته لهجه په خبرو کښې د پوهې او علمیت نخښې مهذب او مودب انداز د هر چا احترام او هر چا سره مینه دخپل قام او ژبې د خوشحالۍ او سوکالۍ دپاره هر وخت هلې ځلې د تعلیم د اهمیت او افادیت نه خپل قام خبرول د نومورې د ژوند تر ټولو لوئې مرام ؤ.

اروابناد د لوړو زده کړو نه پس د جرمنی په هیواد کښې د ډاکټرۍ پیشه خپله کړې وه چې غوښتل نې له هم دې لارې ځنه د انسانیت خدمت وکړی او که څرې مونږ د ډاکټرستوری په ژوند نظر واچوو

> اروابناد ډاکټر کبیر ستورے د ژوند شاعر دے او د ژوند شاعر کله هم نهٔ مری بلکې چې ترڅو ژوند وی نو تر هغې به د هغهٔ فن هم ژوندے وی او هر پښتون به دخپل دغه اتل شخصیت په کار او زیار ویاړ کوی او ددهٔ خدمتونو ته به د ستائنې او ډاډ ګیرنې امـــیلونه پـــه غـــاړه کـــوی

نو هغه پخپل دغه نیک مقصد کښې تر ډیره حده پورې بریالی توب ترلاسه کړے ؤ. هغه یو مستقل مزاجه انسان ؤ ځکه نو په سفر او حضر داخل او خارج شپه او ورځ غرض دا چې هر وخت د خپل مقصد حیات دپاره متحرک ؤ او هغه د انسانیت د خدمت ترڅنګ د خپلې ژبې ادب او خپل قام د پرمختګ او ښیرازۍ فلسفه وه چې نومورې ددې غرض دپاره خپل ټول خوبونه ارمانونه او سهولتونه قربان کړی وو هغه د پښتون قام د یو والی تعلیم ترقۍ او خوشحالۍ ډیر ارمانی او داعی ؤ. او هم له دې مقصد دپاره ئې دلیک لوست موثره او معتبره لاره خپله کړې وه او بیا ئې د خپل قام د اسانۍ دپاره د ادب دواړه څانګې نظم او نثر خپل کړی او غوره کړی وو په ذهنی توګه هغه یو انقلابی او بالغ نظر شاعر ادیب ؤ په جسمانی توګه هغه نسبتاً کمزورے ؤ خو خونې ئې درونډ او خصلت ئې مضبوط. طبعاً هغه یو چست او چابک سړے ؤ مزاج ئې نرم او نفیس ؤ خبرې ئې خوږې هم وې او درنې هم بلکې ټولې خبرې ئې د کار وې بنیادی طور یو بې ازاره او بې ضرره ؤ او د هر چا سره ئې تعلق او تړون بېخی بې غرضه او بې لالچه ؤ پخپله ئې تعلق د پښتنو د یوسفزو قبیلې سره ؤ خو په مجموعی توګه هر پښتون ئې د سترګو تور او د زړهٔ ټکور ګڼلو.

هم دغه وجه ده چې خپل ټول ژوند ئې د پښتو او پښتنو دپاره بخښلے ؤ. او کهٔ هغه هر څو د جرمنی غوندې کاروباری ملک او مادی ماحول کښې اوسیدو بلکې هغه په بنیادی توګه د دوؤ پیسو ګټلو

باقي: ډاکټر کبیر ستورے

په خاطر د مسافرۍ دغه اذیت ناک او کربناک ژوند ته غاړه اېښې وه خو سره ددې ئې خپل قام او خپله ژبه یو ساعت هم له خیاله نهٔ ده ویستې او دجرمنی څخه ئې هم د پښتو مطبوعاتو پښتنو شاعرانو، ادیبانو، صحافیانو او نورو اړوندو کسانو سره برابر تماس نیولے دے بلکې په دیار غیر کښې ئې دپښتنو د ترقۍ شناخت او پرمختګ په خاطر دپښتون سوشل ډیموکریټک پارټی جوړه کړې وه چې دخپل قام او ژبې دخدمت په اړوند ئې ډیر فعال او یادګار رول لوبولے دے هم په دې دوران کښې به چې هر کله په افغانستان، پاکستان یا بل کوم هیواد کښې کومه غونډه جوړه شوه نو ډاکټر کبیر ستوری به اړو مرو ځان ور رسولو او دخپل قام او ژبې د نمائندګۍ حق به ئې ادا کولو. په تیره بیا کله به چې پېښور ته راغلو نو دلته به ئې خامخا په ادبی او ثقافتی غونډو کښې هم ګډون کولو او ددې ځاې د شاعرانو، ادیبانو، هنرمندانو او صحافیانو نه علاوه به قام پرستو سیاستمدارانو سره هم ئې لیدل کتل کول او د دوی سره به ئې دپښتو ژبې او پښتون قام په موجوده حالاتو اوږدهٔ اوږدهٔ علمی بحثونه کول. او هم دغه ادبی او ثقافتی تعلق او تړون ؤ چې:

باقي برخه
بله پاڼه کې

وحدت

ډاکټر کبير ستوري او سندريز پيغام

ليک: فيروزخان صادق

پاتې برخه

دستوري فکر او فن ته ئې لاتوره ښکلا او خلاوورکړي وه. او هم دغه Coommitment ؤ چې ستوري ئې پخپل مقصد کښې د بريالیتوب تر مقامه رسولے ؤ. او دغه په فکر او پوهې کښې د پوخوالی او پرخوالی سبب ګرځیدلے ؤ. د ارواښاد د خبرو اکثر موضوع به دپښتون قام ماضی، حال او مستقبل ؤ. هم په دې موضوع به ستوری د هر چا سره بحثونه کول د هر چا وړاندېزونه او دليلونه به ئې په ډيره توجو او رغبت سره اوريدل. او بيا به ئې تري د ضرورت په وخت استفاده هم کوله.

هر کله چې د پښتنو په لوئې کور افغانستان روسی يرغلګرو تيرے وکړو او سمسور افغانستان ئې د بارودو په شنو لوخړو کښې لولپه کړو نو د يو افغان په حيث ډاکټر کبير ستورے هم په دغو لوخړو کښې در په ديکه شو او دحالاتو دغه طوفان ډير وخوخولو او وې خنګولو خو دحالاتو مقابله ئې ډيره په جرات او استقامت سره وکړه. په قول د رحمان بابا (رح) چې:

لکه ونه مستقيم پخپل مقام
يم
کۀ خزان راباندې راشی کۀ
بهار

او بيا هر کله چې د جهاد په مقدسه فريضه ترسره کولو افغانانو خپل دښمن ته ماتې ورکړه نو لکه د نورو افغانانو کبيرستورے هم خوشحال شو په دې هيله چې زمونږ هيواد به يو خل بيا سمسور شی خو متاسفانه چې د روسی تيری نه پس افغانستان کښې خپل منځی جنګونه شروع شول او بيا افغانستان داسې لوټې لوټې شو چې په کنډواله ياد شو خو ستوری بيا هم همت ونۀ بائيللو او په قول د خوشحال خان خټک چې:

کۀ اسمان دې د زمری په خلۀ
کښې ورکړه
د زمری په خلۀ کښې مۀ
پريږده همت

هم دا وه چې افغانستان د دريو لسيزو د غرغندو او برباديدو نه پس يو خل بيا د ابادی او سوکالی په طرف روان شوے دے. او تس نس افغانان دهجرت نه پس اوس خپل وطن په ډير عزت او درناوی را ستنيږی. او هيله کيږی چې ډير زر به ټول افغانان خپل هيواد ته راشی او دخپل وطن د بيا ودانۍ په کارونو کښې به خپله برخه واخلی او د ډاکټر کبيرستوری مرحوم روح ته به سکون او راحت ورسوی. او د يو ډاکټر کبير ستوری روح ته نۀ بلکې د ټولو شهيدانو روحونه به خوشحاله او خندان شی.

د ډاکټر کبيرستوری شخصيت ګڼ اړخونه او رخونه لری خکه نو دهغوی په شخصيت نور هم ډير څۀ وئيلے او ليکلے شی خو دليک طوالت مې دلاړې خنډ جوړيږی خکه نو دشخصيت او فکر متعلق ئې په ذکر شوؤ خبرو اکتفا کوم او بيا دفن يوه اجمالی خاکه ئې دلته د مثال په ډول ذکر کوم ارواښاد ډاکټر کبيرستورے لکه چې مخکښې وئيل شوی دی چې د يو ښۀ انسان سره سره يو ښۀ شاعر او اديب هم ؤ او بيا د نظم او نثر دواړو په حواله ئې خپل يو نوم لرلو اوتر دې وخت پورې ئې د نظم او نثر تقريباً څۀ يو درځن کتابونه ليکلی دی چې پکښې زياتره چاپ شوی هم دی او دا وخت ئې شعری مجموعه سندريز پيغام زما مخې ته پرته ده چې رنګينه سرپانه معياری کاغذ ۱۴۴ مخونه لری چې په کال ۲۰۰۲ء کښې د پښتونخوا د پوهنې ديره پيښور لخوا په دانش کتابتون کښې چاپ شوې ده ترڅن ئې د پښتو د نوموړی شاعر او اديب ښاغلی لائق زاده لائق په نوم شوے دے او سريزه پسريزه پروفيسر اباسين يوسفزی ليکلې ده چې پکښې ئې د ښاغلی کبيرستوری د فکر او فن ښه کوټلې جائزه اخستې ده.

هر کله چې مونږ د ارواښاد کبيرستوری ددې شعری مجموعې مطالعه کوؤ نو را ته ددۀ د فن ګڼ رنګونه او قسمونه په نظر راځی چې پکښې مينه، محبت، ميړانه، جرات، پښتونولی، وطن دوستی، لوظ، حسن او جمال، غم د جانان او غم د دوران، لنډه دا چې د ژوند په هر اړخ پکښې شعرونه په نظر راځی چې يو طرف ته دشاعر په فهم او فراست دلالت کوی او بل طرف ته زمونږ د تکورونو کار کوی.

د کتاب وړومبے شعر ئې دا دے:

ګناه د بل چا نۀ ده دا زمونږ
خپله ګناه ده
پښتو پښتونولی ته اړولې
چې مو شا ده

ددې شعر نه دا اندازه په اسانی سره لګيدے شی چې ښاغلے شاعر پخپل قام او خپله ژبه څومره مئين دے خکه چې صرف دا يو شعر نۀ بلکې پوره غزل ئې د هم دې موضوع نه ځار کړے دے هم دغسې ئې په ټول کتاب کښې زيات تر کلام په پښتو او پښتونولی مشتمل دے لکه چې يو بل ځای کښې وائی:

بې پښتو نۀ شی په پښتو
باندې پښتو به کوې
د مينې ستورې ته د خپلې
پښتو رنګ ورکړه

او يا دا چې:

چا چې ده ليدلې په ستائيلو
ئې مړيږی نه
يو خوا ئې ښائست د ے بل
صفت د پښتو کوی

کۀ څۀ هم د ستوری د شاعری مرکز او محور پښتو او پښتونولی ده خو ددې ترڅنګ هغۀ په هره موضوع قلم پورته کړے دے چې د نمونې خو شعرونه ئې داسې دی:

د عشق کار کښې دهر چا ده
بيله برخه
د چا ستورے دے تيارۀ د
چا ځليږی

د ګل ښائست نه چې په بڼ
کښې بلبلان ځاريږی
پور دې ورکړے دے کۀ ګل
د ښائست غلا کړې ده

کلی نه وځی خوله اولسه
وتل نۀ منی
تل په ټولنيز ژوند کښې
انصاف او عدالت غواړی

چې دبخت ستورے مې
دعشق اسمان کښې وځليدو
خدائيګو د کلی لويو ورو
راته دعا کړې ده

ددې شعرونو په اساس مونږ دا خبره په ډانګ پيللې کولے شو ارواښاد ډاکټر کبيرستورے د ژوند شاعر دے او د ژوند شاعر کله هم نۀ مری. بلکې چې ترڅو ژوند وی نو تر هغې به د هغۀ فن هم ژوندے وی او هر پښتون به دخپل دغه اتل شخصيت په کاراو زيار وياړ کوی او ددۀ خدمتونو ته به د ستائنې او داد ګيرنې امیلونه په غاړه کوی.

ما وې چې زۀ به د جانان
ښکلے تصوير جوړوم
زۀ اعتراف د عجز ؤ فن کړم
ما تصوير جوړ نۀ کړو

ts.net.pk

وحدت

چیف ایډیټر، چیف ایګزیکټیو، پبلشر پیر
چیف ایډیټر: پیر سید سفید شاه همدرد

وحدت د ټولو پښتنو وهیلو عکاسه ورځپاڼه ده. چې دپاکستان او افغانستان په شمول دنړۍ په

پیر(دوشنبه) 12 فروری2007

د اروابناد ډاکټر کبیر ستوري ژوند، شاعري، او اثارو ته يوه لنډه کتنه

شاعر او لیکوال د خپلې ټولنې ترجمان وي، ښه اوبریالی شاعر، لیکوال هغه دی چې د ټولنې په نبض او ژبه پوهیږي. د ټولنې په زېږه وګرېږي. د خپلې ټولنې دردونه تشخیص او دهغې دعلاج لپاره درمل تجویز کړي. په ټولنه کښې د فساد، ظلم او نا خوالو په وړاندې قلم وچلوي. هغه راوسپړي او اولس بیدار کړي که په لنډو ټکو کښې ووایو: هنر د

معاون محقق وجیه الله شیون

هنر له پاره نه بلکې هنر د ژوند لپاره استخدام او ژوندنۍ مسائیل پرې سمبال کړي. که څه هم په ژوند دغسې متعهدو او ملتزمو لیکوالانو او شاعرانو ته دخلقو پام نه وي، خو کله چې د مرګې سیلۍ ئې قلم له ګوتو وربیلسي نو بیا د خوشحال خان د خه خبره رښتیا شي:

دخوشحال قدر که اوس په هیڅ نشته
پس له مرګه به ئې یاد کا ډیر عالم

خبره تن دهغه شاعر. کوم د چا چې مینه پښتو، وینه پښتو، وینا پښتو وه، ښکلي ئې هم پښتانه خوښیدل، د شاعرۍ پوده او تنسته ئې هم تولـه پښتو او پښتونولي وه. دا شاعر اروابناد ډاکټر کبیر ستوری دی چې د نن څخه ۲۴ کاله وړاندې د ۱۳۲۱ ل کال د وری د میاشتې په ۱۷ نیټه د کونړ ولایت د خاص کونړ اولسوالی د تتر په کلي کښې ئې نړۍ ته سترګې غړولې وې، دی د لعل محمدخان زوی په څټه میرداد خیل یوسفزی دی، لومړنۍ زده کړې ئې د خاص کونړ په لومړني ښوونځي او د کابل بابا په لیسه کښې وکړې لوړې زده کړې ئې د جرمنی د فرانکفورټ، کولن او دمار بورګ په پوهنتونونو کښې د اروا پوهنې په څانګه کښې د دوکتور یا پی ایچ ډی ترکچې بشپړې کړې. د ۱۹۷۰ کال راپدیخوا د کرتې د ساپوهنې د نړیوالې ټولنې غړی و ستوری د پښتون سوشل دیموکرات ګوند مشر او ددې ګوند د بنسټ ایښودونکو مخکښانو څخه و. ده د وینا له مخې د شاعرۍ په نړۍ کښې ئې تر ټولو زیات د اجمل خټک نه الهام اخستی او د پښتنو د یووالي، خپلواکۍ او سوکالۍ لپاره ده ته د باچاخان نظر یو ژوند وریخښلی دی. ډاکټر کبیر ستوری د ۲۰۰۲ زیږدی کال د اپریل په څلورمه نیټه په جرمنی کښې له دې نړۍ څخه د تل لپاره سترګې پټې کړې او په خاص کونړ کښې د خپلې پلرنۍ هدیرې په غیږ کښې خاورو ته وسپارل شو. روح دې ئې ښاد او اباد وي.

اروابناد ستوری خپل علمي او فرهنګي ژوندانه کښې لاندې آثار په میراث کښې پریښي دي:

ویره :) د اروا پوهنې په رڼا کښې د ویرې نظري پیمانه او درمل) جرمنی ۱۹۹۴ :
ژوندي خیالونه (شعری ټولګه) پیښور ۱۹۹۷
د قلم توره (شعری ټولګه) پیښور ۱۹۹۹
د هوښیارتیا تلـه(اروا پوهنه) پیښور ۲۰۰۰
ژبساپوهنه (اروا پوهنه) پیښور ۲۰۰۰
سندریز پیغام (شعری ټولګه) پیښور ۲۰۰۰
د هوښیارتیا کلتوری بې پلوه تلـه(پیښور ۲۰۰۴
او نور کتابونه

د اروابناد ستوری شاعری ټوله د

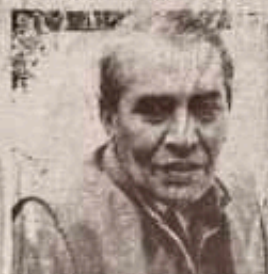

پښتو او پښتونولۍ په خم کښې رنګ او په اصطلاح د شاعرۍ ټول تاروپود ئې پښتني دی. ده د شاعرۍ یـلـه څانګړنه رواني او سلاست دی، تعقید، ابهام، او پیچلي کلمات او الفاظ نه لري. ساده او روان لفظي انځورونه جوړوي. د افادې ژبه ئې فصیحه ده بې ځایه نه وی که ووایو هغه څوک چې څه نا څه سواد ولري، دده د اشعارو په مضمون او محتو پوهیدې شي. دده اشعار د فورم او شکل له مخې د غزل، څلوریزې او ترجیح بند په فورمونو کښې وئیل شوي دي او یوه نیمه قصیده هم دده په شعري ټولګو کښې موندل کیږي.

اروابناد ستوری په پښتو او پښتونولۍ ستر سره د مینې او محبت شاعر دی، په مینه کښې د انسان نیکمرغي نغښتې ګڼي او عبادت ته د مینې نوم ورکوي. په رښتیا هم انسان یو. خاصه مینه د الله پاک عبادت نه اړتیا لري چې بیایله ئې په همیشنو نیکمرغیو کښې نوبیطل دی دی وائي:

محتاج کله د انسان د زیار زحمت دی
بې نیازه دی د خدای بې شان قدرت دی
عبادت د مینې نوم دی دا منمه
نیکمرغي د انسان مینه محبت دی

همدا رنګ متقابل احترام او درناوی هغه څه دی چې د ټولنې راشه درشه، اړیکې او ورورولي پرې ټینګیږي. کرکه او نفرت کموي، د تربګنۍ او دښمنۍ په اور اوبه اړوي او د ټولنیز ژوندانه مهم اصل دی. دې اصل ته داسې اشاره کوي:

راپاتې له لویانو دا پیغام دی
چې د بل په درناوی کښې درونه مقام دی
که نظر دې خپل اوچت ساتې نو پوهه شه
چې لازم د بل نظر ته احترام دی

اروابناد ستوری هدف ته په رسیدلو کښې عمل او جرات ته ترجیح ورکوي. نه خلې او نه وینا ته، ځکه وینا هغه وخت وزن پیدا کوي چې د عمل په کالبي وتللې شي. د انسان دبریالیتوب راز د هغه په جرات، عمل او تحرک کښې نغښتی دی، که زمری بې تحرکه شي نو بیا خو خلق په حقه د پروت زمري نه ګرځنده ګیدړه ښه ګڼي دی وائي:

لې د نشت نه ډیر دی که ټول نه وی لې به تل کوي
رسی به منزل ته چې ولاړ نه ئې مزل کوي
غیږ ته دجانان ورتلۀ جرات عمل غواړي

چیف ایډیټر: پیر سفید شاه همدرد

پاتې برخه

د اروابناد ډاکټر کبیر ستوري ژوند، شاعري او اثارو ته لنډه کتنه
لیکنه: مرستیال څیړونکی وجیه الله شیون
12 February - 2007

هسې په خله نه شي چې په خله ورته ورتلل کوي

خو ددې سره سره که سړی خپل مقصد ته ونه رسیږي، شاعر په مقدراتو او ازلي برخه باندې پوره معتقد دی او وائي:

یو وئیل په تڼده ده په منده نه ده
بل وئیل په منده ده په تڼده نه ده
ستوری وئیل ما ته خو دا سمه بریښي
په دواړو ده په یو کښې غوټه نه ده

یوه بله خبره چې ډیره د پام وړ ده هغه دا ده چې ډاکټر ستوی په مسلکي لحاظ د اروا پوهنې متخصص او په جرمنی کښې اوسیدو، دی په دې پوهیدلو چې محیطي عوامل د ماشومانو په شخصیت جوړونه کښې څومره رول لري؟ په لویدیځو هیوادونو کښې کورنۍ نظام څنګه دی؟ کوم افغان چې هلته تللي د دوی ماشومانو خپله ژبه، کلتور، او پښتني خصوصیات تر کومې کچې ژوندي ساتلي دي؟ دې موضوع ته په پامرنې سره دده د لاندینو بیتونو څخه داسې څرګندیږي چې په دې بـرخـه کښې ئې خپلو اخلاقو ته هم تشویش درلودو ځکه وائي:

رنګ به د پښتو مینې ته ورکړمه
دا پردیس بچي به خپل راخپل کړمه
پوهه به په پوهیال سره ملګری کړمه
پټ به د پټوال د پټکي ول کړمه
تل خو به خاطر د خاطرې کوم
ښکلې رانژدې شه چې دې ښکل کړمه
خیال به په "سوما "او په" هما" ساتم
پوخ به په "یما" "سنګر "مورچل کړمه
دې پردي وطن کښې چې پردی نه ئې
پام به په روزنه د" ایمل "کړمه

د اروابناد ستوري په شاعرۍ کښې د اجتماعي او اخلاقي روزنې درسونه هم شته چې ټولو خلقو او په ځانګړې توګه ځوانانو ته ډیر ارزښتناک دي لکه چې وائي:

د بل زړۀ ازارول چاره خطا ده
خو ازار د مور و پلار لویه ګناه ده
چې ازار د مور لو پلار وی څوک وهلې

نور په پنځم مخ

پاتې کبیر ستوری 2

د بخت ستوری ئې تور تم وی دا رښتیا ده
او یا دا چې:
تیر چې شو تاریخ شو خیال د نن او د سبا کوه
هر کار د ملګرو مشرانو په صلاح کوه
پام کوه په نوی ګول چې دا ګلان تالا نه شي
هر څه چې کوې سوچ د ژوندون د پرمختیا کوه

په انتقادي برخه کښې هم شعرونه لري چې لاندې بیتونه ئې د بیلګې په توګه راوړو، په دې بیتونو کښې په هغه خاننانو پښتنو چې په رسمي او دولتي منصب کار کوي خو دپښتو ژبې د تصمیم او ترقۍ په غم کښې نه دي، داسې اشاره کوي:

ګناه د بل چا نه ده دا زموږ خپله ګناه ده
پښتو، پښتونولي ته اړولې چې مو شا ده
پښتون چې څوک کړی مشر او خاوند شي د کرسۍ
هغه بس ما ته کړې ددې خپلې پښتو ملا ده
او یا دا چې:
موږه پښتو نه ده پاللې ملامت خپله یو
لـه خپل دفتره مو ویستلې ملامت خپله یو
واکمن په وینه پښتانه دي خو پښتو نه کوي
نه ئې لیکلې، نه وئیلې ملامت خپله یو

د اروابناد ستوری د علمي او فرهنګي شخصیت په ټولو ابعادو باندې خبرې کول ددې لنډې تنګې پاڼې له حوصلې وتلې خبره ده، زۀ هیله مند یم چې په راتلونکې کښې به زموږ ښاغلي قلم وال، ددغې علمي او فرهنګي شخصیتونو د شمانځنې او درناوی په لړ کښې په دوی ډیر څه ولیکي، زۀ دخپلې لیکنې لمن دده په لاندې بیتونو رانغاړم:

دا دستور دی چې لومړی پیژند د خان شي
پس لـه هغې بیا پیژند د نور جهان شي
چې پخپله پښتو ژبه لیکل نه کړي
دا لیکوال دې د نالوستی نه قربان شي

دعالمي پښتوکانفرنس اوانجمن ترقي پسندمصنفين دغمرازي غونډه

داعظم بیګ دموراوسید ظفرعلي شاه ،کبیرستوري ،قمرطانزي، تکریم الحق کاکاخیل په مړینو غمرازي

پېښور(پ ر) دعالمي پښتو کانفرنس اوانجمن ترقي پسند مصنفين يوه مشترکه د غمرازي غونډه د کانفرنس د چیرمین

باقي صفحه 5 کالم 3

پاتې: عالمي پښتوکانفرنس غونډه

سليم راز صدارت کښې وشوه. چې پکښې دورخپاڼې مشرق چیف ایډیټر سید ایاز بادشاه دتره سید ظفرعلي شاه او دپښتو ،اردو او انګريزي دنامتو اديب صحافي اودمياشتینۍ ډپلومیټ چیف ایډیټر اعظم بیګ دمور بی بی په مړينه دغم او خفګان څرګندونه وشوه. اجلاس کښې دمرحومينو دبخښنې او پسماندګانو ته ددې غم دزغم دپاره دعا وشوه. ديو قرارداد په ذريعه دافغان سوشل ډیموکریټک پارټۍ دمشر، دپښتو اوفارسۍ نامتو دانشور، کبیرستوري، دپښتو نامتو اديب سيد تکريم الحق کاکاخيل المعروف روغ ليونې نامتو شاعر او طنز نګار قمرزمان قمر په مړينه دغم او خفګان څرګندونه شوې ده. قرارداد کښې ددريو وارو پوهانو د علمي ،ادبي ،سماجي اوسياسي خدماتو ستائينه شوې ده. او وئيلي شوي دي. چې دا دپښتو ژبې ادب او پښتون قام دپاره يو لوئې تاوان دے. اجلاس کښې دنورو نه علاوه سيد سيف الرحمان سليم سراج خان ، انورزيب ،روښا يوسفزئی ، ډاکټرسهيل انشاء، حنيف خليل هم موجود وو.

وحدت
07.04.06

مونږ دپاره هم الله کافي دے او هغه تر ټولو بهتر مدد گار دے (القرآن)

Daily wahdat Peshawar

چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد

ورځپانه
وحدت

پېښور
پاکستان

ایډیټر
سید هارون شاه

رجسټرډ ایل نمبر ۲۷

فون: 2214154 فیکس: 2214321 بیعه 4 روپۍ

جلد: 31 | دوشنبه، 9 ربیع الثاني، 1427 هـ ق، 30 وساک، 2063 ب، 8 مئی 2006، 18 ثور (غواتے)، 1385 هـ ش | شماره: 124

دژبې ترقي سره دقام ترقي تړلې ده. افضل خان لاله

پښتو عالمي کانګریس او غني خان پښتو ادبي تحقیقي ثقافتي جرګې دډاکټر کبیر ستوري او قمرزمان قمر طانزي یاد کښې ریفرنس وکړو

دپښتو ژبې او ادب دودې لړ کښې به د ډاکټر ستوري او قمرزمان طانزي خدمات تل یادساتلے شي، مقررین

د عوامي نیشنل پارټي مشر افضل خان لاله او نور په دستوره کښې شریک دي

پېښور (وحدت خبریال) دعوامي نیشنل پارټۍ مرکزي مشر محمد افضل خان لاله وئیلي دي چې دپښتو ژبې د روزنې پالنې او ددې دژوندي ساتلو دپاره چې شاعرانو، ادیبانو او لیکوالو د وسائلو دنشتوالي باوجود کومې قرباني ورکړیدي. او دپښتون قام د وحدت دپاره ئې کوم فعال کردار ترسره کړے باید هغې ته دقدر په نظر وکتل شي. پښتون یو داسې بدقسمته قام دے چې په سوونو کاله اقتدار کښې پاتې شویدے. خو ژبه ئې اقتدار کښې پاتې نه ده. دژبې ترقي سره دقام ترقي تړلې ده. ددې خیالاتو څرګندونه دهٔ تیره ورځ دمشر میلمه په حیث دپښتو عالمي کانګریس او غني خان ادبي، تحقیقي، ثقافتي جرګې په اشتراک دپښتو دستر شاعر، نقاد او محقق اروابناده قمرزمان قمر طانزے او پوهاند لیکوال اروابناد ډاکټر کبیر ستوري په یاد کښې پېښور پریس کلب کښې شوې درنې دستورې ته دخطاب په وخت کړې ده. ددستورې صدارت پروفیسر جهانزیب نیاز کولو. افضل خان لاله دکبیر ستوري او قمر طانزے روح ته ددوی دادبي خدماتو په ترسره کولو نیکې پیرزوینې وړاندې کړې او وې وئیل چې پښتانه باید د دوی پیغام خور کړی او ټول عمر کبیر ستورے او قمر طانزے په خپلو ذهنونو او زړونو کښې ژوندي وساتي. دستورې ته دخطاب په وخت ددستورې صدر دپښتو عالمي کانګریس چیرمین پروفیسر جهانزیب نیاز، لائق زاده لائق، ډاکټر شیرزمان طانزے، مبارز خاپي، د ورځپانې وحدت نیوز ایډیټر میا فاروق فراق، محمد اصف صمیم ایم پي اے ارشد خان او نورو پوهانو د اروابناد ډاکټر کبیر ستوري او اروابناد قمرزمان قمر طانزے په ژوند او خدماتو رڼا واچوله په دې موقع دستیج سکتر فرائض شبیر دراني ترسره کړل دستوره کښې دشهاب الدین خټک، د ورځپانې وحدت سب ایډیټر امجد علي خادم، انفارمیشن افسر او ستر لیکوال لیاقت امین، حمید الرحمان ناداڼ، شمشیر هیواد، فریدون خان او دګل محمد مسرور او مظهر شاه طاهر نه علاوه د چارسدې، مردان، صوابۍ، کوهاټ، پېښور او خواؤشا نورو علاقو دادبي تنظیمونو نمائندګانو او افغان لیکوالو هم ګډون وکړو.

موږ د پاره هم الله کافي دی او ډېر ښه مددګار دی (القرآن)

Daily wahdat Peshawar

چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد

ورځپاڼه
وحدت

پېښور
پاکستان

ایډیټر
سید هارون شاه

بیعه 4 روپۍ

فون: 2214154 فیکس: 2214321

رجسټرډ پي نمبر ۲۷

جلد: 31

یکشنبه (اتوار)، 8 ربیع الثاني، 1427هـ ق، 29 وساک، 2063 ب
7 مئی، 2006ء، 17 غوایی (ثور)، 1385هـ ش

شماره: 123

ډاکټر کبیر ستوري او قمر طانزي یادګښي ریفرنس نن کیږي

ریفرنس تابیا پښتو عالمي کانګرس او غني خان پښتو ادبي تحقیقي جرګې کړیده

پېښور (پ ر) د پښتو عالمي کانګرس او غني پښتو ادبي، تحقیقي او ثقافتي جرګې په اشتراک د پښتو ژبې د نومیالي شاعر محقق او روانښاد ډاکټر کبیر ستوري او د پښتو د ځیرنکار شاعر، ادیب او سترلیکوال او روانښاد قمر زمان قمر طانزي په یاد کښي ریفرنس نن ماذیګر درې بجې پېښور پریس کلب کښي کیږي، دې دستوره کښي به نومیالي لیکوال او پوهان د کبیر ستوري او قمر طانزي په علم او فن او ادبي خدماتو رڼا اچوي پښتو ادبي حلقو او تنظیمونو سره تعلق لرونکو او د پښتو ادب د کور کسانو ته دې دستوره کښي د ګډون بلنه ورکړے شوې ده.

MEMBER APNS | MEMBER CPNE | MEMBER FEC
Wahdat@pes.comsats.net.pk
ABC CERTIFIED
مونږ دپاره هم الله کافی دے او هغه تر ټولو بهتر مددګار دے (القرآن)
Daily wahdat Peshawar
چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد
ورځپانه
وحدت
پیښور
پاکستان
ایډیټر
سید هارون شاه
رجسټرډ پی نمبر ۲۷
بیعه 4 روپۍ
فون: 2214154 فیکس: 2214321
جلد: 31
پنجشنبه (زیارت)، 14 ربیع الاول، 1427ھ ق، 1 وساک، 2063 ب
13 اپریل 2006، 24 وری (حمل)، 1385ھ ش
شماره: 99

دکبیرستوری فاتحه په ۱۵ اپریل اخستل کیږي

په څلورم اپریل جرمنی کښې دارواښاد دژوند ډیوه مړه شوه

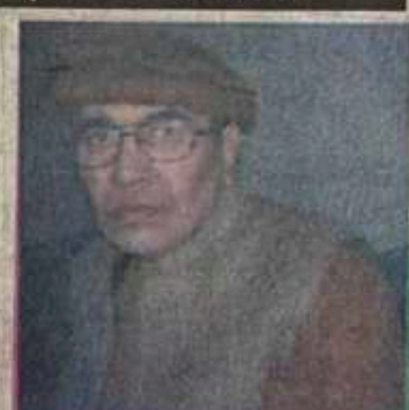

پیښور (وحدت خبر) دپښتو دنومیالی شاعر، ادیب او جرمنی کښې د پښتون سوشل ډیموکریټک پارټی دبانی مرحوم ډاکټر کبیر ستوری فاتحه خوانی داپریل په پنځلسمه په یونیورسټی روډ سپین جومات

باقی صفحه 5 کالم 5

پاتې فاتحه خوانی

کښې سحر د اتو بجو نه ماسپښین دوو بجو پورې کیږي. کومه کښې چې ټولو ملګرو اود پښتو شاعرانو، ادیبانو ته دګډون بلنه ورکړے شوې ده، مرحوم دتیرو څلور څلویښتو کالو راسې جرمنی کښې میشته ؤ. دې دوران کښې مرحوم دپښتو ژبې د ودې او پښتون قوم په یوپلیټ فارم جمع کولو کښې اهم کردار ترسره کړو. مرحوم دپښتون سوشل ډیموکریټک پارټی پی ایس ډی پی په بنیاد کیښودلو پردی وطن کښې دپښتون ثقافت او روایاتو حفاظت وکړو. مرحوم دشاعری

او روحیاتو په موضوع دیارلس کتابونه لیکلی دی چې علمی او ادبی حلقو کښې ورته لونې داد ترلاسه دے، ډاکټر کبیر ستورے تیر یو کال راسې د زړه په رنځ اخته ؤ. اوداپریل په څلورمه د زړه دورې نې د ژوند ډیوه مړه کړه. په ۷ اپریل دهغه مړے پیښور ته راوړل شو چرته نه چې خصوصی انتظاماتو سره کفن دفن کولو دپاره افغانستان کښې خپل پلرنی کلی کونړ ته ورسولے شو. دمرحوم په جنازه کښې دافغانستان حکومت د شمیر کسانو نه علاوه دعلاقې معززینو ګڼ شمیر کښې ګډون وکړو

MEMBER APNS | MEMBER CPNE | MEMBER FEC

Wahdat@pes.comsats.net.pk

ABC CERTIFIED

مونږ دپاره هم الله کافی دے او هغه تر ټولو بهتر مددګاردے (القرآن)

Daily wahdat Peshawar

چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد

ورځپانه
وحدت

پیښور
پاکستان

ایډیټر
سید هارون شاه

رجسټرډ پی نمبر ۲۷

بیعه 4 روپۍ

فون: 2214154 فیکس: 2214321

شماره: 102

یکشنبه اتوار، 17 ربیع الاول 1427هـ ق. 4 ویساک 2063 ب
16 اپریل 2006، 27 وری (حمل) 1385 هـ ش

جلد: 31

دډاکټر کبیر ستوری فاتحه سپین جومات کښې واخستل شوه

دفاتحې مراسم کښې اجمل خټک، افضل خان، حاجی بلور، استاد صمیم او نورو ګڼو مشرانو برخه واخسته

پیښور (پ ر) د پښتون سوشل ډیموکریټک پارټی د صدر ډاکټر کبیر ستوری فاتحه تیره ورځ سپین جومات کښې واخستل شوه. چې یکښې د اے این پی بزرګ مشر اجمل خټک، محمد افضل خان لالا، حاجی غلام احمد بلور، بشیر احمد بلور، میا افتخار حسین، سید عاقل شاه، تاج الدین، پیرفیاض علی شاه، ارباب طاهر، ملک مصطفی، ارباب محمد همایون خان، ارباب محمد نثار، قیصر خان ایډوکیټ، خیال اکبر اپریدی، محمد حنیف ایډوکیټ، فرید طوفان، استاد محمد اصف صمیم، ډاکټر شاه جهان، ارباب دوست محمد خان، لیاقت سیماب، وکیل غلام محمد صافی، محمد هاشم غمشریک، د افغان قونصلګری دوهم سکتر احمد سعید سعیدی، داریانا پوهنتون رئیس دانشمل، د افغان اسلامی اژانس رئیس محمد یعقوب شرافت، قومی مشر حاجی پیرمحمد ګردیوال، محمد عثمان زیارمل او دیو شمیر عالمانو، پښتنو شاعرانو، ادیبانو نه علاوه ګڼو دانشورانو او باریک بینو او سیاسی کارکنانو ګډون وکړو. په دې موقعه دمرحوم ډاکټر کبیر ستوری دبخښنې دپاره دعاوکړے شوه.

ورځپانه وحدت پیښور صفحه 7 16 اپریل 2006

MEMBER APNS | MEMBER CPNE | MEMBER FEC
Wahdat@pes.comsats.net.pk
ABC CERTIFIED
موږ د پاره هم الله کافي دی او هغه تر ټولو بهتر مددګار دی (القرآن)
Daily wahdat Peshawar
چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد
ورځپانه
وحدت
پېښور
پاکستان
ایډیټر
سید هارون شاه
رجسټرډ پي نمبر ۲۷
فون: 2214154 فیکس: 2214321
جمعة المبارک ،24ربیع الاول1428ھ ق،31جیټ، 2063، جلد نمبر 32
13 اپریل2007ء ،24وری (حمل)1386ھ ش، شماره 99، بیعه 5 روپۍ

د ډاکټر کبیر ستوري یاد کښې سیمینار او مشاعره نن کیږي.

پېښور(پ ر) دعالمی پښتو کانګرس د بندوبست لاندې دمشهور ادبی شخصیت ډاکټر کبیر ستوری مرحوم په یاد کښې سیمینار او مشاعره نن کیږي .دې لړ کښې پرون دکانګریس اهمه غونډه وشوه. چې پکښې دغه دستورې له اخری شکل ورکړے شو. دستوره به پریس کلب پېښور کښې درې بجې شروع کیږي .دکانګریس غونډه کښې د ستر ادیب صاحب شاه صابر په مړینه د دیرغم او خفګان اظهار وکړے شو. اومرحوم د بخښنې دپاره دعا وکړے شوه.

THE DAILY WAHDAT PESHAWAR

ورځپانه پېښور

وحدت

د کونړ "ستورې" پناه شو

لیک:: لائق زاده لائق

هو ماته یاد دي......

یوه ورځ ماته زما محترم مشر افضل خان لاله ووئیل، «هلکه سباله به زما یو ډېر درونډ او ګران مېلمه «ستورے» د جرمنی نه راځي. ته به خان هوائی ډګر ته په وخت ورسوي. چې په راتلو کښې ورته کوم کړاؤ پېښ نه شي». د لاله د دې وینا سره زما دذهن په پرده ډېر عکسونه الوول شول. خو ما پکښې د «ستوری» یقین ونه کړے شو. دا د کال ۱۹۹۲ خبره ده چې کله افضل خان لاله دکشمیر دچارو وفاقی وزیر ؤ. او زهٔ ورسره پرائیوېټ سکټر ووم. الوتکه سحر وختی داسلام اباد هوائی ډګر ته راورسېده.... او بیا دالمان د ښائستونو نه ستورے اسلام اباد ته راغے. دهغه کورودانې هم دهغه سره وه. ما دستوری په سترګو کښې حیاګانې ولیدې. دهغه په ژوند کښې مې «پښتو» ولیده. دهغه په فکر کښې مې قام پرستی محسوس کړه. دهغه ټول خوبونه او دهغه ټول کړهٔ وړهٔ ماته خپل خپل ښکاره شول. هم دغه وجه وه چې د وخت رفتار ستورے ماته رانزدې کړو او ما د هغه په خورو ورو پلوشو کښې دخان موندنې کوشش وکړو.

هغه دکونړ د خاورې ځلنده ستورے ؤ چې د وړومبی تعلیم نه پس سردار داؤدخان په دولتی توګه المان ته د پی ایچ ډی دپاره ولیږلو. هغه چې څنګه په خپله خاوره ښکاره ؤ. دغه شان نې په جرمنی کښې هم د ډاکټرۍ ډګری په امتیاز سره ترلاسه کړه.

دخپل وطن او خپلې خاورې نه لرې والی دستوری په مزاج کښې یوه پټه محرومی پیدا کړه. او چې کله هم دغه محرومی په لفظونو کښې ځای شوه نو ساندې ساندې شعرونه ترې جوړ شول. لکه د لوئې احمد شاه بابا دکونړ دغه «کبیرستوری» هم هره لحظه او هره لمحه دخپلې پښتنې خاورې ارمان وکړو. هغه دخپل ناقراره احساساتو د تکور دپاره په

> هغه یو باعمله پښتون ؤ. کله چې ورته د المان حکومت بیا بیا ووئیل چې ته دجرمنی پاسپورټ واخله نو هغه به وئیل چې زهٔ خپل افغانیت بدلولو ته تیار نهٔ یم.

المان غږ راډیو کښې دعملی ژوند ابتدا وکړه. دهغه مرکې، دهغه تبصرې او دهغه ویناګانې په هر ځا ښې ولګیدې او دغه رنګ دستوری خلا نوره هم سیوا شوه.

هغه هر وخت دپښتون قام په بده ورځ وژړل او چې کله نې دا ارمان را وپارېدو چې دپښتون قام دوحدت دپاره عملی ګام واخلی نو په المان کښې نې د پښتون سوشل ډیموکرېټک ګوند بنیاد کېښودو. د دې ګوند لویه فائده دا مینځ ته راغله چې هربې کوره او مسافرپښتون ته دسر سیورے ترلاسه شو. ډلې ډلې پښتانه ستوری نه راغونډېدل او په خپلو محرومیو او بدمرغیو به نې جرګې مرکې کولې.

ددغه ګوند غږ پښتونخوا ته راورسیدو. او بیا ددې منطقې ټول قام پرست مشران دستوری صیب په بلنه المان ته لاړل. او دغه رنګ کبیرستوری دبې کوره پښتنو دسیاسی بیدارۍ دپاره یو داسې کوشش وکړو چې بل کوم چا ئې سوچ هم نهٔ ؤ کړے. هغه به دفخر افغان باچا خان او دهغه د ټولې کورنۍ د غړو نه علاوه دنورو قامی مشرانو سره خپلې اړیکې ټینګې ساتلې. ولې په دې واړو کښې نې د افضل خان لاله سره د ورورۍ او کورکلی تعلق ؤ.

چې کله په افغانستان کښې حالاتو بیا بیا چورلکونه وخوړل نو ستورے په دې ډېر وردردیدو. هغه ټوله ټوله شپه وېښه تیره کړه او دافغانستان د بیاودانۍ سوالونه ئې وکړل. دا څکه چې هغه په خپل اولس او خپل قام مئین ؤ.

ښاغلے کبیرستورے دیو سیاسی لارښود سره سره یو قام پرست شاعر هم ؤ. ماچې کله د هغوی ځنې شعرونه دپښتونخوا دنومورو شاعرانو په اوازونو کښې دخورولو کارپیل کړو نو رو رو ستورے صیب دسیاسی مشرانو نه علاوه عام اولس هم وپېژندو. هغه چې کله هم پاکستان ته راغلے نو ډلې ډلې پښتنو شاعرانو ورسره ناستې وکړه. او دهغه دسیاسی فکر نه نې اثرواخستو. هم دغه ستورے ؤ چې دپښتو په نامه هر جوړیدونکی تقریب ته به په خصوصی توګه دالمان نه راتلو.

هغه په صحافیانو هم ډېر مئین ؤ او اکثر به ئې وئیل چې دا دپښتنو اصلی سترګې دی. چې خپل اولس ته لارښانی. دپښتنو صحافیانو هم دهغه سره یوه مینه وه. یو تعلق ؤ چې

THE FIRST PUSHTO DAILY OF PAKISTAN

THE DAILY WAHDAT PESHAWAR

ورځپانه پېښور

وحدت

وحدت
چیف ایډیټرو پبلشر پیر سید سفید شاه همدرد ورځپاڼه "وحدت" د پاکستان د حکومت
په تصدیق د منظور عام پریس خیبربازار پېښور نه خپروي، ایډیټر پیر رحمدل شاه
ایډیټر: ظفرعلی شاه ګیلاني، پته:: ورځپاڼه وحدت 20 اسلامیه کلب بلډنګ
خیبربازار پېښور فون: ۲۱۴۰۳۴ ۲۱۴۱۵۴ فیکس ۲۱۴۳۳۱
Emile: wahdat@pes.comsats.net.pak

دخپل وطن او خپلې خاورې نه لرې والي دستوري په مزاج کښې یوه پټه محرومي پیدا کړه. او چې کله هم دغه محرومي په لفظونو کښې ځای شوه نو ساندې ساندې شعرونه ترې جوړ شول.

6 اپریل 2006

بنیادي محور ئې زمونږ درنه مور ((پښتو)) وه.

دښاغلي کبیرستوري درنې درنې خبرې ماته اوس هم ښې یادې دی. هغوی به وئیل چې زمونږ قامي بدبختي دا ده چې دیو کار پوره کولو نه وړاندې چغې جوړې کړو. کار سرته ونۀ رسی خکه چې زمونږ دحقونو دښمنان ددغه کار د وړاندې لار ونیسی خکه نو د وخت نه

وحدت

مخکښې چغې وهل خوندنۀ کوی لاقدم مو دعمل اخستے نۀ وی دمنزل درسیدو سندرې وایو هغه یو باعمله پښتون ؤ. کله چې ورته د المان حکومت بیا بیا ووئیل چې ته دجرمنی پاسپورټ واخله نو هغه به وئیل چې زۀ خپل افغانیت بدلولو ته تیار نۀ یم.

که هرڅو کبیرستوري دجرمنی په رنګینو کښې ساه ګانې اخستې خو د پښتونخوا مینې، دخپل وطن نه لرې والي هغه دزړۀ مریض کړو. یو کال وړاندې چې کله ډاکټرانو دهغه طبی معائنه وکړه نو ورته حیران شول چې دزړۀ دوه والونه ئې بې کاره دی. او ستورے بیا هم خپله خلانۀ کموی. ډاکټرانو ورته بیا بیا دعملیاتو (اپریشن) ووئیل خو دښاغلي کبیرستوري دعملیاتو نه کړکه وه. هغه به وئیل چې مړینه یم خو دې ته تیار نۀ یم.

او بیا هم هغسې وشوه چې کله هغه د ۳ اپریل ۲۰۰۶ ، په شپه دخپلو زامنو او خپلو نورو مینه والو سره په خندا خندا خبرې وکړې. نو چاهم دا ګمان نۀ شو کولے چې ګنې دا د کونړ دستوري اخري پلوشې دی. هغه لکه دنور کله په وخت اودۀ شو. خو دغه خوب ډیر ازغن ؤ. په ۴ اپریل ۲۰۰۶ ، سهار وختی هغه په خوب کښې ولړزیدو. کورودانې ورپسې منډه کړه چې معلوم کړی څه چل پرې شویدے. خو چې دمخ نه ئې ورله څادر پورته کړو نو دلونې فلسفي لیکوال شاعر ډاکټر کبیرستوري دواړه سترګې د خپل وطن په ارمان وازې پاتې شوې وې. دهغه د ژوند ملګرې هغه ته اوازونه کول. ولې دهغه ارماني ارماني تښتیدلی رنګ هغه ته وئیل چې:-

زما دژوند ملګرې
ستا په جذبو پوهیږم
ستا دلیمو په تل کښې
راغلې اوښکې وینم
خوغږ کولے نۀ شم
ماخو وئیل چې زۀ به
لا دژوندون په لاره
وړاندې ګامونه اخلم
دغه تالا پښتون به
چرته راتول ووینم
په خپل تالا هیواد کښې
به دسپرلو رنګونه
خوارۀ وارۀ ووینم
زما وړه "سحرا" ئې
به دوختونو سره
په لونیدو ووینم
زما "پتوال" به چرته
زما دسترګو وړاندې
خپل زلمی توب ووینی
زما پو [illegible]یال" به ماته
دخپل ژوندون سندره
په تته ژبه وائی
زۀ به "پختیان" په ژوند کښې
په لونیدو ووینم
زما "سلمی" او "نیکلا"
هم "ولوله" نیازبینه
به شې راپیغلې چرته
زما دا تول بچی به
مانه چاپیره ناست وی
"سمون" به هم یو خلې
ورې خبرې زده کړی
ماته به تول بچوړی
وائی بابا تۀ خفه کیږې
هدو چې غم ونۀ کړې
مونږه به تول لتانه
لکه سپرلی خاریږو
خو... زما دژوند ملګرې
ژوندون وفاونۀ کړه
زۀ د اولس غمونو
ډیر زورولے یمه
په خپل کونړ پسې زۀ
ډیر کړیدلے یمه
ما په پردی وطن کښې
چرته ایسار چې نۀ کړې
زما دروح په مرې
نورې چارې مۀ ږدئ
زۀ خپل وطن ته خمه
زۀ خپل وطن ته خمه

(واوښو کښې بند نومونه د ستوري صیب دنمسو دی.)

که یو خوا د ډاکټر کبیرستوري وازو سترګو دغه

باقی صفحه ۲ کالم ۱

پاتې: کونړ ستورے پناه شو

ساندې وئیلې نو بل خوا دهغوی په کور کښې ماتم جوړ ؤ. د هر چا په سترګو کښې اوښکو چوړلکونه خوړل. دغه اطلاع چې پېښور ته راورسیده نو دلته دهغه مشر زوې ډاکټر بصیرستوري نه یو دوه خطا شول هغه دخپل پلار...... په ارماني ژوند په چغوچغو وژړل. د هغه مشر ورور وکیل عبدالجلیل لکه دماشومانو رنې رنې اوښکې تونې کړې. هغه دومره قدرې ووئیل :-

((دمرګ نه خلاصون نشته خو زما ستورے، زما کبیرخان ډیر ارماني مړ شو)) ....

دکبیرستوري د مرګ خبر په تول پښتونخوا کښې لکه د اور د لمبې خورشو. او دقام پرستانو مشرانو دلې دلې راحت اباد ته رواني شوې...... خلق به راخی، ویرونه به کیږی. ژړاګانې به کولے شی خو...... دپښتو ژبې دخدمت او عظمت هغه ستورے دهمیشه همیشه دپاره پناه شویدے. دچاپلوشې چې د المان نه ترلونې افغانستان پورې خوریدې په ګورنې نور شه (آمین).

وحدت
6 اپریل 2006ء

وحدت
چیف ایډیټر، چیف ایګزیکټیو او پبلشر پیر سید سفید شاه همدرد ورځپانه وحدت د پاکستان
د حکومت په تصدیق د ۸/نشتراباد روډ پېښور نه خپروي، وحدت یوه بې طرفه ازاده اود تولو
پښتنو دهیلو عکاسه ورځپانه ده چې دپاکستان اوافغانستان په شمول دنړۍ په هغو ټولو
هیوادونو کښې دټولو پښتو ورځپانونه زیاته لوستل کیږي چرته چې پښتانه اباد دی
Phone: 091-2214154 091-2214034 Fax 091-2214321
چیف ایډیټر: پیر سید سفید شاه همدرد ایډیټر: سید هارون شاه جوائنټ ایډیټر: سید رحمدل شاه
Website: www.wahdatdaily.com, E-mail: wahdat@pes.comsats.net.pk
پنجشنبه 13 اپریل 2006ء

داروابناد ډاکټر عبدالکبیر ستوری روح ته

عرفان الله کوټوال

دادکوم اجل جرس وُ چې په غوږ مولګیدلے
چې دستورو له مداره مویوستورے غورځیدلے
یابه مونږه بدنصیب یو یاخدایه ستا رضاوه
ستا رضا ده ستا رضاده داموتاته دربخښلے
دپښتو دپټکی ول وُ دغرور یوه شمله وه
زمونږ ستورے داقبال وُ چې په سرمواوسیدلے
زمونږ لعل، زمونږه ګنج وُ دازمونږ دژوند رڼاوه
چې بغیر له ده ژوندون وے مونږ به ولې ژړیدلے
دابه څومره نیکمرغی وے چې دخپل ستوری رڼاته
موفرهنګ غیږې وهلے اویوبل ئې ځملولے
دابه فخر دابه ژوندوے چې یوستورے مو په لاس وے
داوړه وړه پښتو مولاس نیولې ګرځولے
دکوټوال به په تندی کښې رڼائی دستورونه وه
کنه ستوری به ترعمره موپه تنده ځلیدلے

MEMBER APNS | MEMBER CPNE | MEMBER FEC
Wahdat@pes.comsats.net.pk

مونږ د پاره هم الله کافي دے او هغه تر ټولو بهتر مدد ګار دے (القرآن)

Daily wahdat Peshawar

چيف ايډيټر
پير سيد سفيد شاه همدرد

ورځپانه
وحدت

پيښور
پاکستان

ايډيټر
سيد هارون شاه

رجسټرډ ډي نمبر ۲۷

بيعه 4 روپۍ
فون: 2214154 فيکس: 2214321

شماره: 130	يکشنبه (اتوار)، 15 ربيع الثاني، 1427 هـ ق، 1 جيټ، 2063 ب 14 مئ، 2006، 24 ثور (غوائے)، 1385 هـ ش	جلد: 31

دخداې بخښلي ستوري د
څلويښتې مراسم په کونړ
کښې ترسره شول

پيښور (پ ر) دافغانستان دکونړ په ولايت کښې تيره ورځ د ارواښاد ډاکټر کبير ستوري دڅلويښتې مراسم په خپل پلرني کلي دکونړ تنز کښې په خاصو مذهبي دهيواد منلے شخصيت مراسم ترسره شول ارواښاد ډاکټر کبير ستورے دپښتو ژبې شاعر، پياوړے ليکوال اودپښتون سوشل ډيموکريټک پارټي مشر و چې اپريل په څلورمه نيټه په جرمني د زړة دناروغي له کبله په حق رسيدلے و. اويه اووم اپريل په خپله پلرني هديره کښې خاورو ته سپارل شوے و. نوموړي پښتو ژبې، پښتو ادب اودپښتو دقامي وحدت لپاره نه هيريدونکے خدمت کړے دے. دخداې بخښلي دڅلويښتې په مراسمو کښې دهيواد نوموړو شخصيتونو، دکونړ دسيمې مشرانو، علماء اوعامو خلقو ګډون وکړو. او د ډاکټر کبير ستوري لپاره ئې دمغفرت دعا وکړه. اوقران عظيم الشان په ختم کښې ئې برخه واخسته.

د ډاکتر کبیر ستوري د لومړي تلین پر مناسبت د وحدت ورځپاڼې ځانګړې ګڼه

ورځپاڼه وحدت 13 اپریل 2007

وحدت

د ډاکتر کبیر ستوري

د لومړي تلین په مناسبت ځانګړې خپرونه

مدثر شاه

میا فاروق فراق

د پښتنو د قامي وحدت نه ستړې کېدونکې مبارز

ډاکتر کبیر ستورے

The special edition of Wahdat newspaper on the occasion of the first anniversary of the late Dr. Kabir Stori.

ورځپانه وحدت پېښور (۵) ۱۳ اپریل ۲۰۰۷

دارواښاد کبیر ستوري دسیاسي، ادبي، کلتوري او ټولنیزو خدماتو په اعتراف دبېلابېلو شخصیاتو تاثرات

او اوچت ؤ. دستوري درنها
یو اړخ نه ؤ بلکي هر لوری او
هر اړخ تـه دهغه درنها
پلوشي خورې وې. په
علـم اوپوهـه کښي
پـس... ایـچ
دی ؤ ...
هغه هم په
ساپوهنه کښي. شاعر ؤ ادیب ؤ
ژورنالست ؤ مصنف ؤ او دټولو
نه زیات بي کچه قام پرست ؤ
په رښتیا چي کبیر ستورے
ؤ دهغه قام(پښتون) په کال
۱۸۹۳ء کښي فرنګیانو
څلور ټوټي کړو او هغه
تـه دخپل اولـس ددي
تقسیم پوره پوره
احساس ؤ هغه
پوهېدلو چي
دهـغـه

شی خو دا ارمان نې پوره نه شو.
البتـه دوحدت دحصول په لاره نې
دومره زنها غورځولې وه چي زما
یقین دے چي دوحدت دا مرام به
ډیر زر ترلاسه شی هاغه لوستی
پښتانه چي دوحدت خبري ته غوږ
نه اینـودو دستوری دهغه
دملګـرو پـه
کـوشـشـونو هغه
نن په ... دي وینا مجبور
دی چي ... دپښتون افغان
قـام ... دمسـائلو حل
دقامی ... وحدت نه بغیر نه
شـی ... کیدے.

رحمت شاه سائل

دوه خبـري پـه پښتنو
کښي ډيـري مشهـوري
دی او دغـه دواړه خبري
دپښتنو دژوند معیار
او دسرېتوب معیار
جوړوی یـا ټاکی. یوه
خبره دا چي خلق وائی
سل دي ومره یو دي مه
مره او دویمه دا چي په
خوږ کښي هر کـله سپر نه وی.
محترم ډاکټر کبیر ستورے په
دي دواړو خبـرو پـوره ختلے ؤ

دویمـه خبره دا ده چي په پښتنو
کښي هـر سړے دراتي خاوند نه
وی ددۀ لـوني والـے دا ؤ چي دے
دراتي خـاوند ؤ او ددې قـام، ددې
خاوري، ددې پښتو ژبي دپاره به
ددۀ فعـالیتونه تل خلق یادوی او
ددۀ دجلباتو کار او عمل تسلسل
به راروان وی.

زاهد هیوادمل

ستـورے دنورو افغانانو او دپښتنو
او بلـوڅـو داستـازیـو پـه ملتیا په
فېډرال المان کښي دپښتنو او بلوڅو
دسرنوشت موضوع سرېښت ته پرې
نه ښودو او په دې لاره کښي چي څه
ممکن وو دۀ دخپلو نورو ملګرو په
مرستـه او ملګرتیا له دې امکاناتو
څخه په دې لاره کښي ګټه اوچته
کړه دنلستو میټنګونو مجلو او
ورځپانـو لـه لارې نې په دې برخه
کښي قلمونـه اوچت کړل، مونږ
دکبیر ستوری دغـه ټول شریفانه
ملی هڅو ته دقدر په سترګه ګورو.

ډاکټر فضل رحیم مروت

لـوني پښتـون ښاغلـے کبیر
ستوری صیب تـه زۀ دیو لوني
پښتـون پـه سترګه ګورم. څکه
چي هـغـه نه صرف دلېر او بر
پښتـون درد پـه کښي وو، بلکي

هغه دقلمي جهاد نه راواخله تر
عملي جهاد پورې دپښتون قام د
یو والـی او ښیګړې دپاره کـار
کولو. هغه که نن زمونږ په منځ
کښي نشتـه خو دهغه قلم او فکر
زمونږ دلارې رهنمـا او لارښود
دے خداې دې دښکلیو جنتونو
سردار کړی. امین

افضل خان لاله

ستـورے پـه ونـه لـوړ نه ؤ خو په
عزم او ارادو دتاترې نه ډېر دنګ
قـامي وجود نشته. ستوري دا
ارمـان لـرلو چي د پښتون قـام
وحدت دهغه په ژوند کښي حاصل

THE FIRST PUSHTO DAILY OF PAKISTAN

ABC CERTIFIED

په ټول ملک کښې د پښتو ورومبۍ ورځپاڼه

MEMBER APNS

پیمه کلور (4) اولی

THE DAILY WAHDAT PESHAWAR

ورځپاڼه وحدت پېښور

چیف ایډیټر: پیر سفید شاه همدرد

ورځپاڼه وحدت پېښور (۷) ۱۳ اپریل ۲۰۰۷ء

نظیم راز

کبیر ستورے اول او اخر پښتون ؤ خو سوسیال ډیموکریټ پښتون ؤ پښتو ئې وئیله، لیکله لوستله او کوله دپښتو معنی ورتلله، دپښتونولی په مفهوم پوهیدلو او دپښتون په صفاتو ښائسته وه ځکه په عمل کښې ئې هم ټول ژوند دپښتو او پښتون دپاره ؤ حقیقت دا دے چې هغه ژوندے په پښتو او پښتون ؤ پښتو او پښتون ئې په وجود کښې روح تازه ساتلو او په پښتو او پښتون کښې ئې ساه غړیدله .حقیقت دا دے چې داسې شصخیتونه نۀ مری دهغه متحرک او مقناطیسی شخصیت دهغه په هر لیک او تخلیق کښې نن هم دخپل وجود ګواهی کوی، دهغه قومی خدمات او قائم کړی پښتنی روایات نن هم دپښتون اولس فکری او تهذیبی رهنمائی کوی.

پروفیسر عبدالرسول امین

دکبیر ستوری مړینه دافغانستان او په مشخصه توګه پښتنو او کونړ لپاره لویه ضائعه ده.

ډاکټر راج ولی شاه خټک

ډاکټر کبیر ستورے یو ښۀ معیاری شاعر ؤ دښکلی شعرونو مجموعې ئې چاپ کړی دی . شعر ئې هم دلولس دقامی شعور راپیدارولو دپاره لکه چې وقف کړے ؤ . . دومره مینه دومره پیرزوئنه خو سوچه، ښاغلی او حقیقی پښتونَ کولے شی .او ډاکټر کبیر ستورے هم داسې یو کلک دخوانې جذبې خاوند پښتون ؤ .اوس کۀ هغه په وجود نشته خو یاد او تاثر ئې دغرونو او سردرو په ګړنګونو او سرونو خور دے او شاید چې تر څو پښتو ژبه ژوندۍ وی نو ستورے به دتلین نه پسته هم دپښتونخوا په افقونو پلوشې خورې لری.

قیصر خان ایډوکیټ

کبیر ستورے ډیر لوئې پښتون ؤ .فکرونه او خیالونه ئې ټولو نه بیل بیل وو .پخپل قام باندې ډیر زیات مئین ؤ په ټول یورپ کښې په رښتیا ستورے ؤ دپښتون قوم یو والے دهغه دژوند مقصد ؤ. دا مبارز زما ډیر نژدې دوست ؤ.

محمدالله جان برق

ما ډاکټر کبیر ستورے صیب په ورومبی ځل دپښتو عالمی کانفرنس په وخت لیدلے ؤ هغوی چې کله ماته خپل یو کتاب چې په نفسیاتو باندې لیکل شوے ؤ راکړو هغه کتاب چې ما ولوستو زۀ ډیر زیات خوشحاله شوم او داسې احساس راته وشو چې په پښتنو کښې هم داسې پوهان او دانشوران شته چې په داسې مهمه او حساسه موضوع پخپله خوږه ژبه پښتو کښې لیکل کوی. دنفسیاتو کتاب لیکل څه عامه خبره نۀ ده نو زۀ دا ګڼم چې دکبیر ستوری وفات دپښتنو او پښتو ژبې لپاره نۀ هیریدونکے زیان دے. خدای دې وکړی چې دهغوی دا منزل نور پښتانۀ پوهان وړاندې بوځی .

مختیار احمد یوسفزے

خدای بخښلی ډاکټر کبیر ستورے په رښتیا یو ستورے ؤ او دهغوی بې وخته ددینا نه تلل، پښتو ادب او مونږ ته ډیر نقصان دے او زۀ دا غم په لفظونو کښې نۀ شم احاطه کولے.

شمیم شاهد

داروانښاد ډاکټر کبیر ستوری مړینه دټولو پښتنو ډیر غټ زیان ګڼم .محترم ډاکټر صیب دپښتنو دیو کیدلو لپاره ډیرې مبارزې کړې دی او پښتون قوم به ددوی دغه هلو ځلو ته دقدر په نظر ګوری او یاد به ئې ساتی.

زرعلی خان موسی زے

اروانښاد کبیر ستورے دپښتون قلمی وحدت یو داسې خلائده ستورے ؤ چې ددغه ستوری درنا نه به پښتون قلم همیش همیش دپاره فائده اخلی .هغه دیو همه ګیر شخصیت خاوند ؤ چې خپل ټول ژوند ئې خپل قلم ته وقف کړے وو کۀ دادب میدان ؤ یا دپښتون قلم مسیلسی ګټو حاصلولو دپاره هلو ځلو ځلې وؤ کبیر ستورے په ډیره ایماندارۍ او پښتنه مینه .دخپل قلم خدمت ته ملا تړلې وه. نن خو کبیر ستورے زمونږ نه په جسمانی توګه جدا شو خو هغه دپښتون قلم دابدی او سیلسی خدمتو په سبب همیش دپاره مونږ سره دے .او هغه خدمات به دټل دپاره دیو قلمی سیلستمدار او ادیب په توګه یادو ساتلے شی.

اسدالله دانش سابی

خدائې بخښلے ډاکټر کبیر ستورے دپښتو ژبې یو رښتینے خدمتګار ؤ زما ورسره څو څو ځله لیدل کتل شوی وؤ .ډیر حلیم، نرم ، اخلاقی او خوږ انسان ؤ ما سره ئې دپښتو او پښتونولی تار شریک ؤ .زما او د ډاکټر صیب دا رشته شریکه ده. زۀ په خدای بخښلی حتماً ګران ؤم ځکه چې دے په ما ډیر ګران ؤ. له لوئې خدای نه ورته دبخښنې او مغفرت دعا کوم.☆☆☆

THE FIRST PUSHTO DAILY OF PAKISTAN

ABC CERTIFIED

په ټول ملک کښې د پښتو ورومبۍ ورځپاڼه

MEMBER APNS

ورځپاڼه پېښور

THE DAILY WAHDAT PESHAWAR

وحدت

چیف ایډیټر: پیر سفید شاه همدرد

بيعه څلور (4) روپۍ

د پنج شنبې زيارت ورځ ... (سنبله) ۱۳۷۶ هـ ش 6 اپريل 2006

جمعرات 6 اپریل 2006

دقمرزمان طائزي او ډاکټر کبیر ستوري په مړینه دسلیم بنګش غمرازي

پېښور (پ ر) دپښتو ادبي چمن تل روح روان سليم بنګش پخپل اخباري بيان کښې دپښتو ادب د دوو ځلندو ستورو قمرزمان قمر طائزي او جرمنی کښې د پښتو دنامتو قوم پرست ليکوال کبير ستوري پۀ مړينه دډېر غم او خفګان اظهار کړيدے

ABC CERTIFIED

THE FIRST PUSHTO DAILY OF PAKISTAN

MEMBER APNS

په ټول ملک کښې د پښتو ورومبې ورځپاڼه

پېښور

ورځپاڼه

وحدت

چیف ایډیټر

پیر سفید شاه همدرد

رجسټرډ پي نمبر 27

6 اپریل 2006ء

دهمیش ملګری هنګامي تعزیتي غونډه

دډاکټر کبیر ستوري او قمرزمان طائزي په مړینه دغمرازۍ څرګندونه وشوه

پیبو (وحدت خبر) دهمیش ملګری تنظیم یوه هنګامي تعزیتي غونډه پرون دتنظیم دصدر ډاکټر میاسهیل انشاء مشرۍ کښې وشوه. چې پکښې استاذ همیش خلیل، حنیف خلیل، شیراحمد خلیل، جوهر خلیل،

باقي صفحه 2کالم 7

پاتې: همیش ملګری غونډه

مهر خلیل، مذکر شاه خلیل، محمد امین اؤ شهاب ملازي ګډون وکړو غونډه کښې دپښتو ژبې دستر لیکوال او روان شناس ډاکټر کبیر ستوري او دنومیالي شاعر ادیب قمرزمان قمرطائزي په مړینه د ژور غم درد او خفګان څرګندونه او دعا وکړې شوه. چې الله تعالی دې دمرحومینو مغفرت او غمژنو کورنیو دزړه صبر نصیب کړي، غونډه کښې دپښتو ژبې ،ادب او تاریخ د ودې په لړکښې د دواړو مرحومینو خدماتو ته زرینې پیرزوینې وړاندې کړې شوې

ورځپاڼه وحدت

چیف ایډیټرو پبلشر پیرسید سفیدشاه همدرد ورځپاڼه "وحدت" دپاکستان دحکومت په تصدیق دمنظورعام پریس خیبربازارپیښورنه خپروی، **ایډیټر** پیررحمدل شاه **ایډیټر**: ظفرعلی شاه ګیلانی، **پته**:: ورځپاڼه وحدت20 اسلامیه کلب بلډنګ خیبربازارپیښور__ **فون** : ۲۱۴۰۳۴ ۲۱۴۱۵٤ **فیکس** ۲۱٤۳۳۱

Emile: wahdat@pes.comsats.net.pak

ورځپاڼه وحدت پیښور (۲) ۱۳ اپریل ۲۰۰۷

خداي بخښلی ډاکټر کبیر ستوری

لیک: مبارز ځاپی

یونانـي نامـتو پـوه اوفیلسـوف ارستو وائي هر سیاسي ګوند یا ډله تپله له آره دروغجن او ولس غولوونکـی دی دغـه خبره چې د عمل په ډګر کې تل رښتیا ختلی په تاریخ کې هم د هغه د رښتیا تـوب پـه هکلـه د ټولـو سیاسي ګوندونـو چـال چلـند ګواهـی ورکوي د نړۍ په هیڅ یوه ګوټ کې به تر اوسه پوري داسې کوم سیاسي ګونـد یـا ډلـه تپلـه ونـه لیدله شي چې هغه به د مبارزی په مهـال کې خپـل ولـس تـه کومـه وعـده ورکـړی وي بیا پـر هغـی وعدی به دواکمنی په مهال کې ټیـنګ ولاړ پاتـی شـوی وی او همدارنګه هیڅ چیرته هم څوک داسې سیاسي ګوند یا ډله نه شي په ګوته کولی چې هغه به د خپل ولس د ګټو په لیاره کې ځان قربان کـړی وي مګـر دغـو سیاسـي ګوندونو او ډلو ټپلو هر کله او هر چیرته د خپلو ګوندي او سیاسي ګټو او موخو لپاره خپل ولس د قرابانی د ګډي په څېر وندې وندې کـړی دی مونږ پـه دی تیـرو شـل دیرشـو کلونـو کې د خپـل ګـران هـیواد افغانسـتان د پیښـو دعـا ملیـنو پـه چـال و چلـند کې پـه پرانیـستو سترګو ولیدل چې هر سیاسي ګونـد او تنظیم د خپلو ګوندي او تنظیمـی نـاوړو موخو اوګټو د تر لاسـه کولـو پـه لیـاره کې ئې د خپل هیواد او ولـس ټول انسـاني ، مادي او منعوي شتمني تباه او د خپل منځیو دښمنیو په اورکې وسوزل مونږ ولیدل د کینې لاسو ډلو ټپلو تر منځه د څوکۍ او واکمنـی پـر سـر جګـړو کې

ځیمره انسانان ووژل شول او بیا څـرنګه اړ شـول څـو د شـوروي اتحاد د پوځونو په رابللو د خپلو سیاسي موخو د تر لاسه کولو په لیاره کې هلی ځلی وکوي او په هماغه توګه مـو هم د ښي لاسو تنظیمونو او ډلو ټپلو ځان پلورل ، وجدان پلـورل او ایمـان پلـورل ولـیدل او پـه پـای کې مـو دا هم ولیدل چې د دین ، ایمان، اسلام او د خـدای د لـیاری مجاهدیـنو څنګه وکولای شول چې د اشتی نامنوونکو دښمنا نو سره یو ځای شي او بي ګناهو انسـانانو پـر سرونو میخونه ټک وهي، د مړیو پـر نڅـا او د بـي ګناهو ښـځو او نجنو د تـیو پر پـریکولو فلمونه جوړ کړي دا مـو هـم ولـیدل چې هماغو د مذهب پتنګانو ، د جهاد د لـیاری سر تیرو او د اسلام یو نیم زر کلن ټیکه دارنو د څوکۍ او پر هیواد باندی د نیمه واکمنۍ د تـر لاسـه کولـو پـه موخـه څنګه وکـولای شـول د امـریکا ئـي 52 دولـه بمـي الوتکـو تـر سیوری لاندی په کابل کې راټول او یو ځل بیا د ولـس پر لوټولو او د هـیواد پـر چورولـو بوخـت شـي دا ؤ د سیاسي ګوندونو او تنظیمونو د چال چلند کاذب اړخ او دروغجنه څهره، خو مونږ په داسې حال او لا پـه داسې چاپیریال کې د پښـتنو ټولنیزولسـولیز ګوند پـه نامـه هم پـه جرمـني کې یـو سیاسـي ګونـد لـڅلو، چې دغـه ګونـد د خـدای

بښـلي ډاکتر کبیر سـتوری تـر مشری لاندی خپلی چاری سمولی او پـر مـخ بـیولې دا یواځنـی سیاسي ګوند ؤ چې په هیواد کې د ټولو ګوندونو او تنظیمونو غیر انساني چال چلند به ئې غندلو او د هغـوی پـام بـه ئې پـه ورځنـیو چارو کې انساني اړخ ته را اړولو. او دا یواځنی سیاسي ګوند ؤ چې د سیاست په تاریخ کې په لومړي ځل د خپلو هـیواد والـو لـپاره د انسـاني او اخلاقـي مرسـتو درسـولو پـه لـیاره کی لـه خپلو سیاسي موخو سترګی پټی کړلی، یعنی د سیاست په ډګر کی خدای بښلی ډاکتر کبیر ستوری یواځنی سیاسي سرېتوب ؤ چې د سیاست په تاریخ کې ئې د دروغو او دوکو پر ځای د رښتیا ویلو او انسـاني کړنو کلک ملاتړ او پلوي وکړله ډاکـتر سـتوري یواځنـی سیاسـی سـرېتوب ؤ چې وی نـه غوښـتله لکه د نورو سیاسي ډلو ټپلو په څیر خپل ولـس له خپله ګونده قربان کړي مګر دا ئې پـه عمل کې وښوده چې ګوند باید د ولس د ګټو پـه لیاره کې ځار شي هغه چې پـه سیاسـت کې د انسـاني کرامت او شرافت د خوندي ساتلو پلـوی ؤ د تـل لـپاره بـه یې د انسـانیت د ارزښـتونو د خونـدي ساتلو پـه ملاتړ د سیاست د پلي کولو پر پلوي ولاړ دریځ لاره، او دابـه ئې نـه لوروـله چې د چـا انسـاني حقوقوتـه د بـل چـا د سیاسـي ګټوـله املـه تـاوان ورسـیږي.

THE FIRST PUSHTO DAILY OF PAKISTAN
ABC CERTIFIED
په ټول ملک کښې د پښتو وروميې ورځپاڼه
MEMBER APNS
ورځپاڼه
THE DAILY WAHDAT PESHAWAR
پېښور
وحدت
چيف ايډيټر: پير سفيد شاه همدرد

ادب پاڼه

ترتيب: خاکسار اپريدے

وحدت

قاسم علي اپريدی پښتو ادبي ټولنه

د قاسم علي اپريدی پښتو ادبي ټولنې دره ادم خيل مياشتنۍ غونډه په ۳۰ اپريل ۲۰۰۲ء د مياشتې د اخری اتوار په ورځ سحر نهه بجې په عزيزخان مارکيټ دره بازار دره ادم خيل کښې د سراج صافي په حجره کښې د حاجی حميد گل حميد اپريدی په صدارت کښې وشوه په دې موقعه پروفيسر المردلسوز اپريدے مشر ميلمه ؤ غونډه د شاه پور اپريدی له خوا د تلاوت کلام پاک سره شروع شوه د نظامت چارې مراد علی مراد ترسره کړې او د تيرې غونډې روداد ئې هم واورولو. غونډه کښې په يو تعزيتی قرارداد کښې د مرحوم ډاکټر کبير ستوری په مړينه او د ډاکټر شيرزمان طائزی د ورور قمرزمان طائزی په مړينه د

باقی صفحه 4 کالم 8

پاتې قاسم علی پښتو ادبی ټولنه

ډير زيات غم او خفگان د څرگندونے ورد مرحومينو د مغفرت دپاره الله تعالی نه دعا وغوښتے شوه. په اخر کښې يوه غير طرحی مشاعره وشوه چې پکښې ممتاز غمگين اپريدی. گل عمر عمر اپريدی، ډاکټر نواب اپريدی، مراد علی مراد، سليمان اثر اپريدی، شاه پور اپريدی. پروفيسر المردلسوز اپريدی او حاجی حميد گل حميد اپريدی خپل خپل کلامونه واورول.

ABC CERTIFIED

THE FIRST PUSHTO DAILY OF PAKISTAN

MEMBER APNS

په ټول ملک کښې د پښتو وړومبی ورځپاڼه

پېښور

ورځپاڼه

وحدت

چیف ایډیټر
پیر سفید شاه همدرد

رجسټرډ پي نمبر 27

16 اپریل 2006

آریانه پښتو ادبي جرګه

د اریانه پښتو ادبي ټولنې یوه غونډه د جمعې مبارکې په ورځ د حاجي طوفان په حجره کښې د ښائسته ګل ایوب په صدارت کښې وشوه. د غونډې باقاعده اغاز نعمت الله صدیقي د تلاوت کلام پاک د څو مبارکو ایتونو د تلاوت څخه وکړو. د نظامت چارې مدد ګل علي خیل ترسره کړې. په دې موقعه د غونډې مشر میلمه دین محمد فریاد ؤ. په اخره کښې یوه ازاده مشاعره وشوه چې پکښې پیر ګل شاعریار، عرافات ګل، صابر خاخي، مدد ګل علي خلیل، نجیب الله څرګند، حاجي طوفان، مبارک جان، ښائسته ګل ایوب، نظیر ورک، دین محمد فریاد، اختر محمد سودائي، امین رحمان خوشبخت، نعمت الله صدیقي، رفیع الله خاخي، نورک مجبور او نسیم الله ګران خپل خپل کلامونه واورول. په اخره کښې د ډاکټر کبیر ستوري په مړینه د زړور غم او خفګان څرګندونه وشوه.

THE FIRST PUSHTO DAILY OF PAKISTAN

ABC CERTIFIED

په ټول ملک کښې د پښتو وړومبې ورځپاڼه

MEMBER APNS

ورځپاڼه پېښور

THE DAILY WAHDAT PESHAWAR

وحدت

چيف ايډيټر : پير سفيد شاه همدرد

16 اپريل 2006

ظهير پښتو ادبي جرګه

د ظهير پښتو ادبي جرګې يوه درنه غونډه د جمعې په ورځ د اپريل د مياشتې په اوومه نېټه كال ۲۰۰۲ء د نادرا په پخواني دفتر كښې ماذيګر څلور بجې د نامتو اديب او شاعر طارق حيران په صدارت كښې وشوه. د نظامت چارې زاهد خان شيدا ترسره كړې او د تيرې غونډې روداد نې هم واورولو. د غونډې باقاعده اغاز سعدالله خان بليغ د قران پاک د څو مباركو ايتونو د تلاوت څخه وكړو. په دې موقعه رحمت شاه خاموش مشر ميلمه ؤ. غونډه په دوؤ برخو مشتمله وه په وړومبې برخه كښې ملګرو د پښتو ژبې د نامتو شاعر قمرزمان طانزي او ډاكټر كبير ستوري په مړينه د ژور خفګان څرګندونه وكړه. جرګې د ډاكټر كبير ستوري او قمرزمان طانزي د بخښنې د پاره په ګډه دعا وكړه. په دويمه برخه كښې يوه غير طرحي مشاعره وشوه چې پكښې طارق حيران، غلام سرورخان، شيرعلي درياب، فدامحمد مجبور، زاهد خان شيدا، سعدالله خان بليغ، رحم دادخان، فياض شاداب، محمد عادل، مشرف شاه هلال، جابرخان ملنګ، سراج عارف، شمير اپريدي، راحت شاه

باقي صفحه 5 كالم 8

ظهير پښتو ادبي جرګه

بدربخاري، صنوبر كاكا، سفيرالله ناشاد، رحمت شاه خاموش، اخترتنګيال، ياسين شيدا، امين خان، احسان جلبل، عابدخان، ارشدانګار، فضلُ واحد واحد، لياقت علي لياقت، منورشاه ګوهر، شفيع الزمان او حكيم خان اپريدي برخه واخسته. د ظهير پښتو ادبي جرګې راتلونكې غونډه به د مئي د مياشتې په وړومبې نيټه د مزدورانو د نړيوالې ورځې په مناسبت ماذيګر درې بجې كيږي.

وحدت
ورځپانه وحدت پېښور
(۳) ۲۲ اپریل ۲۰۰۷
یکشنبه(اتوار) ۲۲ اپریل ۲۰۰۷ء

د اروابښاد کبیرستوري په یاد کښې مشاعره

د پښتو عالمي کانګرس په اهتمام د نامتو شاعر، ادیب اروابښاد کبیرستوري په یاد کښې یوه ستره مشاعره وشوه چې پکښې ډاکټرجهانزیب نیاز، احمدعلي عاجز، اکبرعلي فقیر، فهیم بنګش، غلام محمودشهاب، ګلزاده کوثر، قابل شاه لیوني، زاهدخان زاهد، امجدعلي خادم، خان باتور، شهاب الدین ایډوکیټ، ګل محمدمسرور، جمشید مومند، شبیردراني، میافاروق فراق، ارشدخان شاهکار، معظم خان معظم، عبدالحلیم حلیم، اخترمنیرمنیر، شاه احمدښکاري، حاجي قندهاراپریدي، حیات روغاني، ودودهشنغري، عرفان الله کوټوال، شفیع الله زهیر، خورشیدثاقب، امین غفارامین، مهرمحمدمهر، محمدهمایون هما، سیدکمال کمال، محمد سعیدراحت، خالدامین غازي، شهاب بنوڅي، فدامحمدمجبور، محمدجبارجبار، محمدعالم عالم، ډاکټرفضل دین خټک، اقبال حسین افګار، سیدرسول ناسایه، اکبرعلي فقیر او ډاکټریاسین خلیل خپل خپل کلامونه واورول.

موږ د پاره هم الله کافي دے او هغه تر ټولو بهتر مدد ګار دے (القرآن)

Daily wahdat Peshawar

چیف ایډیټر
پیر سید سفید شاه همدرد

ورځپانه
وحدت

پېښور
پاکستان

ایډیټر
سید ہارون شاه

رجسټرډ ایل نمبر ۲۷

ABC CERTIFIED

فون: 2214154 فیکس: 2214321

بیعه 4 روپۍ

جلد: 31	جمعة المبارک، 8 ربیع الاول 1427ھ ق 25 چیتر 2062 ب 7 اپریل 2006، 18 وری حمل 1385ھ ش	شماره: 94

ډاکټر کبیر ستوري خدمتونه به تل یاد ساتلے شي. حاجي شرافت

پېښور (وحدت خبر) د افغان اسلامي اژانس رئیس حاجي محمد یعقوب شرافت د نومیالي ادیب شاعر او اروا پوه ډاکټر کبیر ستوري په وفات د غمرازۍ یو پیغام کښې وئیلي دي چې د پښتو ژبې او ادب لپاره به د ډاکټر کبیر ستوري خدمات تل یاد ساتلے شي. دهٔ ووئیل چې موږ دې لوئې غم کښې د اروابناد کورنۍ سره برابر شریک یو. او د لوئې خدای په دربار کښې لاس په دعا یو چې اروابناد کبیر ستوري ته جنت الفردوس او کورنۍ او دوستانو ته ئې صبر جمیل نصیب کړي.

ورځپانه
پېښور
وحدت

ورځپانه وحدت پېښور (۳) ۲۳ اپریل ۲۰۰۷

پښتون کبیر

لیک: محمد پرویش شاهین

د تاریخ په اوږدو کې چې د پښتنو په کور تل عمری چې د زور او اور د هڅو او ورکو، راوواهه او راکاږه، تالا کړه او ترغه کړه، لوړ شه، خنجر شه، توپک شه او لانچر شه، دې ورک کړه، زمکه ئې ورکه کړه، کلتور ئې له مینځه یوسه او فرهنګی شتمنی ئې د اورونو د لمبو خوراکه کړه او بیا لا هم د غیرتی او پتمن قام په دې خپله خاوره سره د خپلې ژبې او کلتور څه ژوندی غوندې پاتې دی نو دا خو که معجزه نه وی نو کرشمه خو خامخاده.

ځکه چې د دارانه واخله تر ننه پورې په دې غیرتی هیواد د هرې خوا داور زور اوویښو دریابونه راوبهیدلی شول څوک وائی ما ومنه او خپله خاوره راته پریږده څوک وائی د خپل تاریخ او کلتور خبرې پریږده او زما دا خپل کړه څوک وائی زما سیاست قبول کړه زما فسلفه خپله کړه، زما مسلک راتینګ کړه او د خپلې ژبې څخه لاس په سر شه او زما ژبه خپله ژبه وګرځوه.

خو ددې انسان دښمنه خلقو یکی یوه دسیسه پلمه، پروپیګنډه او هڅه کامیابه نه شوه ولې؟

ځکه چې ددې تنګیالی خاورې، تنګیالی اولس هر سخته زغمی، د غلیم په مخکې هر یو وخت ډال کیږی سر ورکوی خو سنګر نه ورکوی ډیره په ګرانه ئې ګټی خو ډیره په ویړیا تو ګه ئې د خپلې ژبې په ساتنه پالنه او روزنه لګوی دغه وجه ده که وطن ئې هر وخت میوند میوند هم شی خو بیا هم دی بریالی پاتې کیږی او ولې نه چې زلمی ئې خو دی زلمی، په وخت ئې باتور نظره پیغلو هم په سنګرونو ښنګرې مات کړی او مورچلونه ئې راتینګ کړی دی دغه خو وجه ده چې د بابر او د بادر خبرې لاړې د افغان قیصه باقی ده کوهستان کې په دې وطن پاله زامنو کې یو پتمن زوی پښتون نامه د کبیر ستوری په نوم پیژنی څوک چې لکه دایلم د غره اووه مخونه لری چې هر یو ئې د ځلا، ښکلا، نور، او حیا ډک او د ستاینې وړ دی ډاکټر کبیر ستوری په رښتیا چې ډیر اړخونه لری او په هر اړخ کې ښه کامیاب او بریالی دی ډاکټر دی ساه پوهه دی، دانشور دی، ادیب دی، شاعر دی، او یو سیاسی مشر هم دی نثر هم لیکی او نظم هم او دواړه ډیر ښه لیکی د نورو ډیرو کارونو څخه پرته ئې د پښتو ادب په ګلستان کې لس اته داسې ګلونه لګولی دی چې که یو خوا ددغه ګلونو رنګونه جدا جدا دی نو داسې ئې خوشبویائې هم جدا جدا او ډیرې معطرې دی څه هم که موضوع ګانې ئې یوازې نوې بلکې ډیرې ګرانې هم دی خو لکه چې د لوئې افغانستان د لوئی کونړ، دا شهزاده د خپلې ژبې، لهجې، او پاکې او اسانی پښتو په راقابو کولو بریالی دی نو دغه وجه ده چې دغه ګرانې موضوګانې ئې دومره اسانی کړی دی چې لوستونکی ترې خوند او فائده او چترلی شی دلته زه د لوئی کبیر په هغه لوئی فن اوارت بیرت میدان نه شم غږیدلی، زه چې د ډاکټر صاحب د کوم شی نه ډیر زیات متاثره یم په هغې یو څو کرښې وړاندې کوم د تولو نه جوت او غښتلی مقام چې ډاکټر کبیر ته په برخه شوی ؤ هغه پخپله خاوره خپله ژبه، خپل قام، خپل تاریخ او خپل کلتور یوه لیونی مینه وه. او هم دغې شیانو زه د ډاکټر صاحب مریدی ته چمتو کړی وم ځکه چې دا د هغوی لوئی ارمان ؤ چې یوازې دا ساهو قام دې هسکه غړی نه وی ورسره دې د خپلې شتمنی، د خپل سیاست، د خپل کلتور د خپلې ژبې او خپلې خاورې او خپل اختیار ښتن دې وی او دده نامه دی د نړی په قامونو کې ځلانده وی دغه وجه ده چې ډاکټر صاحب فقط دا رزوګانو او خواهشونو سړی نه ؤ د عمل د میدان شهسوار ؤ او په هر توګه ئې ددې قام خدمت، په ژبه، په قلم، په ګوندونو او غونډو جوړولو، په سیمینارونو، په مشاعرو، جلسو میلو، اتنونو او پروګرامونو کړیدی څه هم که د کور کلی او هیواد څخه په زرګونو میلونو لرې ؤ. خو دا وطن، پت او پښتو ته ډیر نږدې ؤ او هیڅ کله ئې د وطن غمیزې او له دې بیا سرودانی څخه زړه اړولی نه دی کله چې به هم په بر هیواد اویا کوز هیواد کې د پښتنو د قامی وحدت څخه غونډه وه او که د ژبې او کلتور څه کانفرنس، سمینار او غونډه وه نو مونږ به لا د سوات نه پیښور ته نه وو رسیدلی چې ډاکټر به سره د خپلو ګلالو او پتمنو زامنو اغیرتی ملګرو د پښتنو په پیرس پیښور کې موجود ؤ او دا پکې لا بله، چې میلمه به دې ؤ او په ډیره پښتنی مینه او د موسکا نه په ډکه خله به ئې غاړه تر زما چا پیره او پخیر به ئې راته ووئیل د ډاکټر صاحب لکه چې په عام ژوند کې خوږه خله ئې د مسکا ډکه، مینه ئې له امو پراخه او دمازغو کاسه ئې لکه د اباسین ارته بیرته وه چې پخپله لویه سینه کې ئې ډیر سیندونه، خوړونه، چینې او ابشارونه رایو ځائې کړی وو زړه ئې د هر پښتون، ددمې کور ؤ او

ورځپاڼه پېښور
وحدت
۱۳ اپریل ۲۰۰۷ء

پښتون کبير

هره خبره ئې د پوهې او شعور ډکه وه بې شکه د لوئى زړه څښتن ؤ د زمرى هومره زړه او تاترى هومره حوصله ئې درلودله او بغير د څه ويرې ترهې، لالچ او دسيسې خپله خبره په ډاګه کوله که هغه به په ستيج وه او که قلم په ژبه دغه وجه وه چې لويى کبير د هر پښتون او بيا خاص کر دليکوالو په زړه کې ځان ته د مينې، محبت او احترام يوه لويه پلازمينه جوړه کړې وه او د هر چا به دا خيال ؤ چې کبير هم فقط د ده دى د کبير سياسى هلوځلو د پت پښتو ډک مزل د هغه نه د قطب ستورى جوړ کړى ؤ چې ماغوندې ډيرو ډيرو پرې خپل منزل ته د مزل لارى تاکلى ما ورته په پېښور کې د زامنو په مخ کې د ډيورنډ په دې ورستى پروګرام کې جولى وغوړوله چې ډاکتر صيب که زما سره سوات ته زما جونګړې ته لاړ شې په دې نه يم چې ستا ميلمستيا به وکړم په دې يم چې سباله به تاريخ دا خبره يادوى چې دا جونګړه که هر څو خواره و زاره ده خو بيا هم د فخرا او افتخار وړ ده ځکه دې ته د پښتو لوئى پښتون، لوئى فلسفى، لوئى دانشور کبير ستورى دراتلو شرف بخښلى ؤ يو شيبه ساکوته غوندې شو وئيل شاهين صاحب نوره خبره به وروستو وکړم خو زما دا غټ ارمان دى چې د شاهين صيب په شان مې د خبرو کولو چل زده کړى وى دا د هغوى لوئى پيرزوينه وه ګنې زه د هغوى په ډيرو شاګرانو کې يو کمزورى غوندې شاګرد وم خو هغه د چا خبره که خاورې هم اخله نو د لوئى

ډيران څخه ئې اخلى او کله چې بيا ما د هغوى د کوچ سپيره خبر واوريدو نو بې هوشه شوم دغه وخت د کور کلى ډير لرې په ګلګت کې وم چې هغې درنې جنازې ته ئې رارسيدل هم يوه ناشونې خبره وه او دغه شان زما دا سپيره خونه، سپيره پاتې شوله بره کرښو کې لکه چې ذکر شوى دى چې د هغوى د ليک او کار ډير اړخونه دى خو زه ئې د قام پرستى د جذبې نه ډير متاثره يم حالانکې ډاکتر صيب دې لړ کې متعصب نه دى انسان دوست دى، د هر بشر وده او ښه غوارې

زه جهان يوه توته يم بيليدلى ترې نه شم
داسې به کړم چې هم خما هم د جهان خوښيږى

پښتون چې د ډاکتر صيب د وينا او هلوځلو مرکز دى وائى

پښتو، پت، ننګ، ننګره، تنوره او وفا ده
چې ورزيات کړى ننګ پښتون ترينه

جوړيږى چې د پښتون څوک غور کوى او غم ئې خورى د کور به ورله د مخکې نه ارومرو غم کوى کبير وائى

دا ستورى نه زما جوړه کړه
چې ئې پښتون نو پښتونخوا جوړه کړه

اوددې د پاره د يو سوچه قامى وحدت ضرورت او اړتيا ده بغير له دې څه نه کيږى ځکه خو کبير صيب وائى پښتون قامى وحدت په لورى ستورې سره خمه دا لاره که اوږده ده خو مزل ئې لنډوې د قام، قامى وحدت د پاره يوه تره، کلکه، مامور او شتمنه ژبه ډيره ضرورى ده. خو پښتنون اولس خپله ژبې څخه لويه بې غوره کړې ده هسې چغې سورى وهى عملى ګامونه نه اخلى

وحدت
www.wahdatdaily.com, E-mail: wahdat@pes.comsats.net.pk
چيف ايډيټر، چيف ايګزيکټيو، پبلشر پير سيدسفيدشاه همدرد سديس پرنټرز B-A نشترآباد پېښور نه چاپ اوخپروى.
چيف ايډيټر: پير سيدسفيدشاه همدرد، ايډيټر: سيدهارون شاه، جوائنټ ايډيټر: سيد رحمدل شاه
وحدت دټولو پښتنو دهيلو عکاسه ورځپاڼه ده. چې دپاکستان او افغانستان په شمول دنړۍ په ټولو هاغو هيوادونو کښې لوستل کيږى. چرته چې پښتانه اباد دى.

ورځپانه
پېښور او راولپنډۍ
وحدت
Daily Wahdat Peshawar

د ډاکټر کبير ستوري په ياد د افغان کلتوري ټولنې غونډه او مشاعره

امان الله نصرت

افغان کلتوري ټولنې د مې په شپاړسمه نېټه د پېښور په سېرېنګ کانټيېنټل هوټل کښې د افغان نومیالي شاعر، ليکوال او سياستوال ډاکټر کبير ستوري د نمانځغونډې تلپيا کړې وه چې د لر او بر زيات شمېر شاعرانو، اديبانو، پوهانو او د شعر او ادب استاذانو او مينه والو پکښې ګډون درلود.

د دې لومړۍ او درنې غونډې وصدارت لپاره د پروفيسر ډاکټر اباسين يوسفزي نوم غوره شو، مشر ميلمه ئې د نه په راقلاست وونيلو او ډاکټر کبير ستوري په ژوند او ادبي او ټولنيزو خدمتونو ئې رڼا واچوله.

امان الله نصرت په خپلو خبرو کښې ووئيل:

اروابناد ډاکټر کبير ستوری د پښتو ادب له هغو خلاندو ستورو څخه و چې تل ئې د خپل قلم له لارې د خپل ولس او قام دردونه او ناخوالې په ګوته کولې او په هېواد کښې ئې د ځوان کول د بيدارۍ او د افغانستان د ملي شعور او سياسي بصيرت د پياوړتيا لپاره کار او فعاليت کاوه او خپلې هڅې او هلې ځلې ئې جارې ساتلې.

ډاکټر کبير ستوری د خپلې خاورې او ولس په باب ورځو او دردونو دردېدنه او وخت په وخت ئې د خپلو خلقو په ويرجلو او غمجنو حالاتو لونګکي تويولې او د هغوی په بې وسۍ او بې اجتماعي هلې ځلې او کارونه او پښتو او پښتنو ته خدمتونه تلپاتې د قدر ور او نه هېرېدونکي دي چې که هر څومره يادونه ئې وکړو بيا به هم کمه وي او مونږ ئې حق نه شو پوره کولې.

مونږ د پښتو ادب او پښتو ژبې د دغه لوئې خدمتګار کار او زيار او مبارزې ته د قدر په سترګو ګورو، پرې وياړو او خلوند د دې درونډ پښتون مشر، خوږ ژبي شاعر او اديب او په خپل وطن او ولس مين سياستوال د خدمتونو پرورې ګټو.

ورپسې استاد محمد هاشم غمشرېک د ډاکټر ستوري په ادبي او ټولنيز ژوند اوږدې خبرې وکړې او د نوموړي په سياسي فعاليتونو او ټولنيزو خدمتونو ئې په زړه پورې رڼا واچوله او اروابناد ستوري ئې هر اړخيز شخصيت وباله چې په هر ډګر ئې د خپل قابليت او وړتيا څوره روښانه ساتلې وه.

ورپسې بيا ډاکټر انور ارخيزې خبرې وکړې او پښتو ژبې او پښتنو ته ئې د نوموړي ارزښتمن کارونه او هلوند خورا اغېزمن او د قدر ور وګڼل او په ډېرو ښکلو لفظونو ئې د اروابناد ساتلي بلکې له پښتونخوا نه ئې په خپل لګښت يو شمېر پښتانه شاعران، اديبان او هنر مندان دغو غونډو او مشاعرو ته بللي هم دي او هلته ئې ورته ډېره ميشتي ملګري په توګه به ئې د هغه ستاينه او تعريف کاوه. هغه ووئيل چې پښتانه په څلور برخو انګرېزانو تقسيم کړي چې تراوسه ئې الاخپل قامي سره مخ شو.

په دې ورته غونډه کښې امان الله نصرت او احمد شاه هوتکزي خپل شعرونه چې د اروابناد کبير ستوري

> اروابناد ډاکټر کبير ستوری د پښتو ادب له هغو خلاندو ستورو څخه و چې تل ئې د خپل قلم له لارې د خپل ولس او قام دردونه او ناخوالې په ګوته کولې

ډاکټر صاحب کارنامې او خدمات ياد کړل.

د افغانستان د علومو د اکېډمۍ غطاند او نپاند غړي پوهاند ډاکټر سيد محي الدين هاشمي د ډاکټر ستوري په علمي او ادبي ژوند اوږده رڼا وکړه او نوموړی ئې د خپلې خاورې او اولس په دردونو دردمن او خواخوږی شاعر او ليکوال وباله او وي وئيل په ميلمه پالنه او عزت کړې دي. بېلچاپي دا هم ووئيل چې زمونږ د اکثر پښتنو شاعرانو په کورونو کښې پښتو نه وئيل کېږي خو د ډاکټر ستوري ټول اولادونه په پښتو خبرې، ليکل او لوستل کولې شي او په تېره بيا بصير ستوري پکښې صاحب کتاب شاعر هم دی.

بافلي صابر په خپلو خبرو وجود (تشخص) ته ورې حاصل کړې او هغه وجه ده چې لر او بر پښتانه د مختلفو مسلو او ستونزو سره مخ دي.

ډاکټر سليم زيانه کړه چې افضل خان لالا څو ځله د ډاکټر ستوري په بلنه د هغه ليدو ته جرمني ته سفرونه وکړل او چې کله به مونږ پلار په سوات او پېښور کښې د نو به په ياد ئې ليکلي وو، واورول چې د غونډې برخه والو په تودو احساساتو هرکله کړل.

د غونډې په وروستي برخه کښې د غونډې مشر پروفيسر ډاکټر اباسين يوسفزي صدارتي وينا ته وبلل شو او نوموړي دا غونډه وستايله او د افغان کلتوري ټولنې مننه ئې ... نه ورسيده.

د دې درنې نمانځغونډې دويمه برخه مشاعره وه چې يو زيات شمېر ميلمنو شاعرانو پکښې خپل شعرونه او کلامونه واورول. د برخه والو ادبي تنده ئې خړوب کړه او ټولو ترې خوند واخيست. ځرنګه چې ګڼ شمېر شاعرانو غوښتل چې خپل شعرونه واوروي نو د کلتوري ټولنې کوربنو شاعرانو خپل نوبت ميلمنو شاعرانو ته ورکړو او د درنو او قدرمنو ميلمنو شاعرانو شعرونه او وينا ئې په ښکچکو او تودو احساساتو هرکله کړل.

په دې يادګاري مشاعره کښې لاندې شاعرانو خپل منظوم کلامونه او خوږې غزلې واورولې: پروفيسر ډاکټر اظهار الله اظهار، پروفيسر ډاکټر انور علي انور، قاضي ډاکټر حنيف الله حنيف، اقبال حسين افکار، فضل مومند، سيد ولي خيال مومند، حيات روښاني، احد امين رهبر، حسن يوسفزی، غازي اجمل افغان، فريد ملاګوری او يو شمېر نور...

افضل خان لالا زوی ډاکټر محمد سليم خان او اعزازي ميلمانه ئې پروفيسر ډاکټر اظهار الله اظهار، استاذ محمد هاشم غمشريک، سيد صابر شاه صابر، اقبال حسين افکار، پروفيسر ډاکټر انور علي انور، ډاکټر استاذ عزيزالله حيصاري جبارخيل، پوهاند ډاکټر سيد محي الدين هاشمي، ډاکټر انور ظفري او قاضي ډاکټر حنيف الله حنيف وو.

د دې ستري او شانداري غونډې د ويناوو چارې ډاکټر علم يوسفزي او حبيب الرحمن داوان ترسره کړې چې هر يو د پروګرام په بېلا بېلو برخو کښې په خپل نوبت د اروابناد ستوري په زړه پورې شعرونه لوستل او د هغه د ژوند او کار او زيار يادونه او ستاينه ئې په ډېرو خوږو او رنګينو لفظونو کښې کوله او غونډه ئې تر پايه ډېره توده او ژوندۍ وساتله.

په پيل کښې د خوشحال خان د ليسې مدير استاذ مولانا فضل مولی نوره ګې والله ج د سپېڅلي او خوږه کلام څو مبارک ايتونه تلاوت کړل او ورپسې امان الله نصرت د افغان کلتوري ټولنې په استازيتوب راغليو ميلمنو کښې ژوريده.

نوموړي زيانه کړه: اروابناد ډاکټر ستوري د پښتو ژبې يو خوږ ژبی او وتلی شاعر او سياستوال و او تل ئې په خپله شاعري کښې د خپل وطن غمونو او ژوونکو حالاتو ته ځای ورکولو او کومې غمېزې، ناورينونه، ناکردې او ناروا وې چې په پښتنه خاوره تېرېدلې هغه ئې خپل قلم ته سپارلي او د هغو تصويرونه او انځورونه ئې د کاغذ په مخ کښل او د تاريخ غېږې ته سپارل.

د ډاکټر ستوري د شعر نومنه د خپل وطن له مينې څوره شوې وه او په وينه کښې ئې د خپل اولس او خاورې د عشق او محبت سره ورګډ وو نو ځکه ئې په شاعري د ملي احساس او ټولنيز فکر سپورې غوړېدلې ښکارېده او په هره وينا او شعر کښې ئې هغه رنګونه ښکاره او جوت و.

امان الله نصرت د ډاکټر ستوري ادبي او علمي خدمتونه او هلې ځلې وستائيلې او نوموړی ئې د يوه ټولنيز او ملي فکر او نظر د خاوند په توګه وستايه او د هغه اړه يې واسې خپلې خبرې وغزولې: د اروابناد ادبي علمي او ظفري د اروابناد ستوري په ادبي سرګرميو او سياسي او ټولنيزو فعاليتونو او هلو ځلو خبرې وکړې او د هغه کارونه ئې وستايل له ډاکټر کبير ستوري سره ئې د خپل شخصي ژوند او ملګرتيا او د جرمني د سفر خاطرې شريکې کړې او د هغه د سياسي، علمي او پوهنيزو هلو ځلو ذکر ئې هم وکړو چې په المان کښې ئې ترسره کولې.

خوږژبي شاعر او ليکوال اقبال حسين افکار هم په خپل وار د اروابناد ستوري په ژوند او مبارزه خپل نظر څرګند کړو او د نوموړي ادبي او علمي کارونه او خوبونه ئې وستايل.

د ننګرهار پوهنتون استاذ ډاکټر عزيزالله حيصاري جبارخيل د کبير ستوري په ادبي شخصيت او فن خپله رايه څرګنده کړه او د نوموړي کار او زيار ئې خورا ګټور، ارزښتمن او د قدر ور وګڼله.

د پښتو او اردو خوږژبي شاعر او ليکوال او د پېښور پوهنتون د اسلاميه کالج استاذ پروفيسر ډاکټر اظهارالله اظهار په خپل وار د ډاکټر ستوري په ادبي او علمي شخصيت هر

> اروابناد ډاکټر ستوری د پښتو ژبې يو خوږ ژبی او وتلی شاعر او سياستوال و او تل ئې په خپله شاعري کښې د خپل وطن غمونو او ژوونکو حالاتو ته ځای ورکولو

چې ستوري صاحب د خپلو خلقو ريښتينې ترجماني کوله او تل ئې په ښکاره د حق او انصاف غږ پورته کاوه.

د صابر د رښتينې ملګری تحريک مشر سيد صابر شاه صابر په خپله وينا کښې د ډاکټر ستوري څو خاطرې د غونډې له برخه والو سره شريکې کړې او نوموړی ئې يو ښه شاعر، سنجيده ليکوال او څېرک سياستوال وګڼلو او د هغه ګڼ اړخيز شخصيت ستاينه او خلونه ئې وکړه. نوموړي زيانه کړه چې د ډاکټر ستوري مستر ادب ته لوې خدمات دي ده ووئيل چې زما د ادبي جرګو په تاريخ کښې ځای ځای د ډاکټر ستوري د ادبي خدمتونو ذکر او يادونه شوې ده.

ډاکټر صاحب د جرمني په کولن ښار کښې زياتې علمي او فرهنګي غونډې په يو سر کړې دي او نه صرف پښتو ئې ژوندۍ کښې د افغان کلتوري ټولنې په ځانګړي تول د امان الله نصرت مننه وکړه چې د پښتو ژبې او ادب خدمت ته ئې اوږه ورکړې او د داسې لويو او مهمو غونډو په جوړولو سره د لر او بر پښتنو د يووالي او ورورولۍ اړيکې ټودې او ژوندۍ ساتي او ترمنځ ئې د مينې او عزيزولۍ رښتې خوږوي.

د غونډې مشر ميلمه ډاکټر محمد سليم خان د محمد افضل خان لالا او ډاکټر ستوري په خوږو او تودو اړيکو او اوږده دوستۍ تفصيلي خبرې وکړې او وي وئيل له بده قسمته چې ما د خپلو رسمي دندو او بوختياو له امله له اروابناد ډاکټر کبير ستوري سره مخ په مخ نه وو ليدلي خو پلار به مې تل د مرحوم ډاکټر صاحب د پښتونولۍ، ميړانې، ميلمه پالنې، پوهې، قابليت او وطن دوستۍ خبرې کولې او د يوه ښه دوست او زړه سانتونو ساتونو به ئې له ډاکټر صاحب سره په ټيليفون خبرې کولې او د سيمې او وطن په سياسي حالاتو او د پښتنو په بدو ورځو به ئې يو تر بله خپل نظرونه سره شريکول. هغوی دواړه د پښتون قامي وحدت د نظريې پيروان وو او د پښتنو د يووالي لپاره ئې خپل غږ پورته کړو.

د ډاکټر سليم له وينا وروسته بصير ستوري د ويلو ته وبلل شو او نوموړي د ټولو ميلمنو نه مننه وکړه چې په غونډه کښې ئې ګډون وکړو او په خپل رالنګ ئې د نوموړي د پلار اروا ښاد کړه. همدغه راز بصير ستوري د افغان کلتوري ټولنې له مشرتابه څخه شکريه وکړه چې د داسې لوی ستري، شانداري او پرتمينې غونډې په جوړولو کښې ئې هلې ځلې وکړې او د دې غونډې په برياليتوب کښې ئې زمونږ سره اوږه په اوږه برخه واخسته او بيا ئې خپل يو نظم چې د خپل بابا په ياد ئې ليکلی و د نوموړي اروا ته وډالۍ کړو چې ټولو ګډونوالو خوښ کړو او له تاوده غبرګون وکړه چې د خپلو شاعرانو او پوهانو يادونه، ستاينه او خلونه کوي او تېر شوي مشران هېرولو ته نه پرېږدي.

ډاکټر اباسين په ټولو غږ وکړو چې پښاور د خپلې مورنۍ ژبې پښتو د لا غوړېدنې او ځلېدنې لپاره دې ټول په پوره اخلاص خپل کار او زيار جاري وساتي او په دې لاره کښې دې له پخوا زيات ګړندي او د پام ور ګامونه واخلي.

بابافلي اباسين يوسفزي د ډاکټر ستوري په ټولنيز شخصيت، سياسي ژوند او ادبي سفر او يون هم په زړه پورې خبرې وکړې او د هغه سره د خپلو ليدنو څو لنډې خاطرې د غونډې د ګډونوالو سره شريکې او نوموړی ئې د يوه ښه شاعر، ليکوال او سياستوال په توګه د قدر ور وباله او د هغه هر اړخيز ريښتونی شخصيت ئې په درنو الفاظو ياد کړو.

د دې پرتمينې غونډې لومړنۍ ناسته د هېواد د ازادۍ د لارې د ستر مجاهد او مجتهد عالم حضرت مولانا چکنوري (رح) د لمسي الحاج ميرويس چکنوري په اختتاميه خبرو او دعا پای په دې نمانځغونډه کښې شاعرانو ژورنالست شمس مومند، خوږ ژبي سندرغاړي ارباب فضل روف، د پښتونخوا د براډکاسټرانو د اتحاديې مشر او خیبر پال ... رحمان، د VOA اشنا راډيو خبريالې موسکا صافي، خوږ ژبي شاعر محمد قاسم مين، بابافلي زمري کمال، کامران سروري، ډاکټر مفتاح الدين، علاؤالدين، سرور اقبال يوسفزی ايډوکيټ، عارف همدرد سليمي، شاهي خان مومند، شاه الله ملکري، مېوند حبيبي، صفي الله سنګين، محسن صديقي، داود جبارخيل او يو شمېر نورو درنو علمي او ادبي شخصيتونو او د شعر او ادب مينه والو ګډون درلود.

د غونډې په دويمه او اخري برخه کښې چې تنګ ټکور ته ځانګړې شوې وه استاذ زرولي افغان او ضيا سحر د موسيقۍ له سرونو سره د اروابناد ډاکټر کبير ستوري منتخب کلامونه په خپلو خوږو اوازونو زمزمه کړل چې اورېدونکو ترې خوند واخست. غونډه د شپې لس بجې په برياليتوب سره ورسيده.

ورځپانه
باني: پیر سید سفید شاه همدرد
وحدت
ایډیټر: سید هارون شاه
پېښور

د ډاکټر کبیر ستوري دلسم تلین په یاد

لیکنه: شاه محمود میاخیل

زه نه غواړم چې د ډاکټر کبیر ستوري د ژوند په پوهنیزو (علمي) او سیاسي اړخونو وغږېږم، ځکه چې ګڼو دوستانو د هغه کتابونه، مقالې او شعرونه لوستي دي، او د ویلو لپاره به ډېر څه ولري. زه غواړم چې په دې وړه مقاله کښې د ډاکټر کبیر ستوري سره زما د شخصي اړیکو، تړاو او لیدنو کتنو په حلقه څه ولیکم.

وړوکے وم، هغه وخت به کلونو نه پوهېدم، خو دا مې یاد دي د کابل په واصل اباد سیمه کښې د عمراخان په ابتدائیه ښوونځي کښې چې اوس د عمراخان لیسه ده، د دویم ټولګي (صنف) زده کوونکے وم، ډاکټر کبیر ستورے چې مونږ ورته میرزا ماما وئیل، جرمني ته د لوړو زده کړو لپاره روان و. شو؛ زما پلار خدائے بخښلي سیدمحمود حسرت چې په هغه وخت کښې د کورنیو چارو په وزارت کښې کار کولو، مونږ یې د خان سره واخیستلو او کابل هوایي ډګر ته یې یوړو چې د ډاکټر کبیر ستوري سره چې تازه د رحمان بابا د دولسم صنف نه فارغ شوي و، خدائے په اماني وکړو. د کابل هوایي ډګر ته ورغلو او دا زما لومړے ځل و چې هوایي ډګر ته لاړم. د کابل هوایي ډګر په رستورانت کښې چې د میدان د ودانۍ د بام په سر و، مونږ چائے وڅښله، د چائے څښلو نه وروسته مو کبیر ماما سره خدائے په اماني وکړه او دے د الوتکې په لور وخوځېد.

ښه مې یاد شي چې مونږ ورته د کابل د هوایي ډګر د ودانۍ په بام ولاړو او ده د الوتکې له دننه نه هغو لاسونه خوځول چې الوتکه والوته.

دا ۱۹۲۴م کال و چې ډاکټر کبیر ستوری د لوړو تحصیلاتو لپاره پخواني غربي المان ته لاړو. په هغه وخت کښې زه د ده په سیاسي افکارو، په مکتب کښې د زده کړې په کچه او یا نورو راشه درشه باندې نه پوهېدم ځکه وړوکي وم او د ده د شخصیت، پوهې او سیاسي افکارو اندازه مې نه شوه لګولے. زما مینه د ده سره یوازې د ماما ولي په بنیاد وه او په مورمې ډېر ګران و.

ډاکټر کبیر ستورے او زما بل ماما محمد نعیم چې دواړه د رحمن بابا په لیسه کښې شاګردان و او هلته په لیلیه کښې اوسېدل نو؛ اکثره به د پنجشنبې په ورځ زمونږ کورته راتلل، ځکه چې هغه وخت د لیلیې د شاګردانو او محصلینو لپاره په کابل کښې دا یوه لویه تفریح وه، چې د جمعې شپه یا ورځ د خپلو خپلوانو او دوستانو کورونو ته ورشي. د پوهنتون د دورې په وخت کښې ما هم د دې تفریح خوند لېدلے.

زما خدائے بخښلے پلار ډېر اجتماعي او سخي سړے و، شو د جمعې په ورځ به زمونږ نور خپلوان هم چې په مختلفو مکتبونو کښې یې درس وئیلو، زمونږ کورته راتلل او په اصطلاح به میله به ګرمه وه. په هغه وخت کې چې د جامو وینځلو ماشینونه نه وه، نو زما مور به همیشه د دې خپلوانو جامې هم وینځلې او پلار به مې زیاترو ته یو څه جمعګي یعني د جمعې د ورځې د خرچي په نامه لس شل روپۍ هم ورکولې. خو زما د ماماګانو کورنۍ چې په سیمه کښې یو څه اندازه متموله کورنۍ وه، ځکه به چې دوی دواړه کابل ته راتلل نو نیابه مې ورته د خرچي پیسې ورکولې،

دوی دغه پیسې زما له مور سره ایښودې، او د جمعې په ورځ به یې ترې د یوې اونۍ د خرچ لپاره یوه اندازه بېرته اخیستې. د دې پیسو برسېره کبیر ماما یوه بله پټه پانګه هم لرله، او هغه دا چې زما نیابه زما مور ته یو څه پیسې پټې ورکولې، او ویل به یې چې، کبیر بد مصرفه دے نو که پیسو ته یې ضرورت شو، دا پیسې به له نعیم نه پټې ورکوې چې هغه خفه نشي. د کبیر ماما بد مصرفي همدا وه چې ده به پیسې په خپلو دوستانو او اشنایانو مصرفولې، او د پیسو جمع کولو او زیاتو پیسو د راټولولو شوقي نه و او تر اخره د عمره پورې یې همدا حال و. په هغه وخت کښې به د خارج نه محصلینو خپلو کورونو ته یو څه پیسې لیږلې خو ده به د جرمني نه کابل ته د راتګ ټکټ هم د کوره غوښته. زما پلار د اوښتوب نه برسېره، د خاص کونړ په ابتدائیه ښوونځي کښې د ډاکټر کبیر ستورے استاد هم و. دا چې ډاکټر ستوری د مکتب په دوره کښې همیشه اول نمره و نو په پلار مې ډېر زیات ګران و.

پخوا چې ټیلیفونونه عام نه و نو د یو بل سره رابطه چندان نه وه، او څوک به چې خارج ته لاړو نو میاشتې او کلونه به یې تیرول چې دی د کور او کور دده له حاله خبر شي.

ډاکټر کبیر ستورے چې په اول ځل د غربي المان نه په رخصتي افغانستان ته راغے، نو زما د پلار وظیفه په مزارشریف کښې وه، مونږ ورسره هلته وو، نو دے مې ونه لید. دویم ځل دے ۱۳۵۰ هجري شمسي کال کې کونړ ته راغے، نو زه د خاص کونړ په لیسه کښې د نهم ټولګي زده کوونکے وم یعني تقریبا پس له اته کلونو مې ولید. دا چې زمونږ د خپلوانو او ترورزو تعداد زیات و، ده به هر خورئ ته ویل چې که ډېرې ته د ورځې لس ځلې هم راځې، ماته به خانونه رامعرفي کوی؛ چې نومونه مو یاد کړم او له یاده مې ونه وځي.

په دې وخت کښې ډاکټر ستورے په خپله ملټري کار کولو او د ذهني کنجي د معلوماتو لپاره یې د ریسرچ سوالونه جوړ کړي و او دا یې د خاص کونړ او عمراخان په لیسو کښې په شاګردانو ازمائیل. په خصوصي توګه یې په خپلو خپلوانو هم تجربه کړ او ماته یې وویل چې خوریه اشنا ذهن ډېر ښه دے او دا چې زه هم په مکتب کښې اول نمره وم نو راته یې وویل چې ته به خامخا خارج ته ځې، نو د اوس نه ورته خان اماده کړه. په دې وخت کښې ده د پښتو او د پښتنو د حقونو خبرې هم کولې، خو زمونږ پېرې چندان سر نه خلاصېده نو یوه ورځ ورته ما وویل چې ماما په کونړ کښې دا ستا خبرې څه په درد خوري ځکه دلته خو نور قومونه نشته او ټول په پښتو خبرې کوي. ده راته وویل چې دا سمه ده چې دلته چې نور قومونه نشته نو زمونږ د نورو قومونو سره څه حساسیت هم نشته خو په خارج کښې د نورو قومونو کسان خانونه افغانان معرفي کوي او پښتنو ته کوچیان او بدوي کسانو خطاب کوي چې دوی د لر او بر پښتنخواه په سیمه کښې تګ او راتګ کوي او د افغانستان داېمي اوسېدونکي نه دي. خو دې خلاف بیا په کابل د افغان نوم یوازې د پښتو کښې او پښتنو ته د افغان غول خطاب کوي او ځانونو ته افغانان نه وایي. دا یې دوګانه برخورد سړی مجبوروي چې د پښتنو د هویت او حقوقو لپاره مبارزه وکړي.

په دغه وخت کښې ډاکټر کبیر ستوري او یو شمېر نور ملګرو لکه قدوس تندر، د المان په دویچې ویلې راډیو کې د پښتو ژبې پروګرام نوی پیل کړي و او مونږ ته یې وویل چې تاسې باید په هره اونۍ د ټولو دوستانو او خپلوانو له خوا دوه سوه لیکونه راولېږئ چې وواېي دوی د پښتو پروګرام اوري او خوښ یې دے. دا لیکونه به مونږ لیکل او د پوهنې له لارې به مو دویچې ویلې راډیو ته لېږل. د همدغه وخت د کوښښونو او د ډاکټر کبیر او د ده د ملګرو د هڅو ځلو له امله د دویچې ویلې په راډیو کښې د پښتو پروګرام اوس هم شته دے.

ځکه چې مخکښې مې یادونه وکړه، هغه وخت کې ټیلفونونه نه و او د لیکونو د وړو راوړو چاره ستونزمنه وه، نو کله به چې میاشتې، میاشتې وروسته د کبیر ماما کوم لیک راورسید، نو زما خدائے بخښلي نیا به هغه لیک د بالښت لاندې ایښودلے و، او چې مونږ به یې لیدو ته ورغلو، زر به یې راواخیست او ویل به یې ماته د کبیر خط ووایه، چې تسل مې پرې وشي.

نور بیا

د ډاکتر کبیر ستوري دلسم تلین په یاد

لیکک: شاه محمود میاخیل

اخري برخه

دا لیک بـه یې پـه بېلابېلو خلـقو دومره ډېر ولوسته چې اخر به دلیک کاغذ وشرېده، او پـه هـمدې به یې د کبیرماما د لیدو تنده ماتوله.

کـله چې ډاکتر کبیر ستوري د دویـچې ویـلې پـه راډیو کـښې کـار پیل کړ او د پښتو خبرونه به یې ویل نو دا زما د نیا لپاره یوه لویه سرګرمي وه .راډیو به یې د کټ سرته پروت و او هره ورځ بـه یې د دویـچې ویـلې خبرونه اورېدل .که څه هم زما نیـا ډېره پوهه او مدیره ښځه وه، خـو د هـغـه وخت د افغانو ښځـو فـکـري پـراختیا ته پام ســره ،فـکـر نـه کـوم چې د خبـروښو نـه یې چندان خوند اخیست خو هدف یې یوازې دا و چې د خپل زوی غږ واوري.

په وروستیو وختونوکښې چې ټیپ ریـکـارډر (ټیپـونـه) راووتـل، نو بیا به ډاکتر کبیر خپلې خبري ټېټولې او د لیک په ځای به یې د ټیپ کیسټونه خپـلې مـور او کـورنۍ تـه رالېږل .نیـا به مې بیا هم ټیپ ریکاړډر د کټ سر ته پروت او د شپې د ویدو کیدو نه د مخه بـه یې ویـلې چې د کبیري کیسټ ورواچوئ چې زه ویده شم.

ډاکتـر ستـوري بیـا الـمان تـه لاړو او څلور کاله وروسته چې زه د ډولســم صـنف نـه فـارغ شـوي وم، بیـا افـغـانستان ته راغـی .دی بـه مـعـمـولا څلور کـاله پس د اوړي په موسم کې افـغـانسـتـان ته راتلو .په دې وخـت کښې زه یـوځـه پـه سیاسي مسایلو پوه شوی وم، او د سیـاسـي بـحـثونو لړ مې پـیـیلـی شـو، که دا مبالغه ونه ګرم نو پـه خـوریـونو کې زه ورتـه ډېر ګران وم او فکر کوم چې دا به د ده سره زما د فکري تړاو او پـه سیـاسـي مسایلو دبحث له امله و .موږ کله هم پـه مـادي مسایلو بحث نـه کـوولو اما نورو خپلوانو به په مادي مسـایلو ډېر بحث کولو چې څومره دې معاش دی او څه کوي او داسې نور ...د ده بـه دا خبـري چـنـدان نـه خوښېدې .پـه کابل کښې یوه ورځ پــه شهرنـو کې پښتـو ټـولنې ته د تګ په تکل روان و، ده لـه یـوځانـه پـه پښتو د

پښتـو ټولنې د یټې

پـوښتـنـه وکړه، څو

هـغـه تـن ورته په دري خواب ورکړ .ده ورتـه وویـل چې زه په دري نه پوهیږم که دا راته په پښتـو ووایې نـو ښـه بـه وي. هـغـه نـفـر پـه تکلیف پښتو وویله او چې حرکت مو وکړ نو راتـه یې وویـل چې خوریه ښه پـه تـکـلیف خـو مې پـه دې بېچاره پښتو وویله .زمـا پـه

انـد دا ډېـر ځـا حق دی چې خپـلـې ژبې تـه پخپله کـار وکړي او نـور څوک پـه دې متهم نه کړي چې ولې خپلې ژبې تـه کار کوي .متـاسـفانه زمـوږ اکثـره پښتـانـه نور د خپـلـو نیـمـګـړتیـاو لپـاره مـلامتـوي او پخپله هیڅ نـه کوي نودا سم کار نه دی.

ډاکتـر کـبیـر بیرتـه الـمـان تـه لاړو او د وطـن حـالات سـره بدل شو .په ۱۳۵۷ هـجري شمـسـي کال کښې په کابل کښې د ثور کودتاه وشوه، دښنـه او بهر د خلقو ترمنځ د اړیکو ساتلو چینلونه لـه مینځه لاړل، تماسونه پرې شـول، د مـرګ او ژوند خبـره شـولـه او په دې لړ کښې موږ مهاجر شولو او زیات وخت مو پـه غـرونو کښې تیر کړ او بیا پـاکستان ته مهاجر شولو .) د هـجرت او مهاجرت قصې زما پـه کتاب د واقعیتونو په بهیر کښې لوستلې شئ) .یو وخت مو سره تماس ونیوه څکه دی هـم د خپـلـې کـورنۍ سره بې رابطې شـوی و .زمـا بل ماما محمد نعیم هم مهاجر شوی و او د کبیـر ماما کورنۍ او مشر وروور عبدالجلیل ملنګ لا هم په افغانستان کښې وو

دی مو وهڅولو چې پېښور ته راشـي او هـم بـه د ده کورنۍ پېښور ته راشي او د یوبل سره بـه وګورو .هـماغـه و چې په ۱۹۸۳م کـال دجنوري پـه میـاشـت کښې پېښـور تـه راغـی .پـه پېښـور کښې د پښتـنـو د خپـنې مشرانو سره دلیـدو نه وروسته لا یوه اونۍ نـه وه تیـره چې د پـاکستان د حکومت له خوا ونیول شو .په هـغـه وخت کښې جـنـرال ضیـاالحق د پاکستان نظامي واکـــدار و، د جهـــادي ډلــو طرفـداری یې کوله .هغه په پاکسـتان کښې او هم د افغانانو پـه منځ کښې د ملـي ډلـواو کسـانـو د رشد سخت مخالف و .پـه دغـه وخت کښې ما په پېښـور کښې د یـو امریکایي پـروفیـسر سره د انټروپولوجي ریسرچ کولو.

ډاکتـر کبیـر ستـوری تقریبا اتـلـس میـاشـتې د پېښور په سـنـټرل جیل کښې بندي و او حتـی د خپلې کورنۍ سره یې هـم لیـده کـاته نه کیدل .د ده سره به موږ هغه وخت لیدل چې دی بـــه یې هـــره اونۍ هشـګرۍ پـه لاس د کچهـرو مجـسـټریټ (قـاضـی) تـه راوسـتـو، او موږ به د لرې نه لیـده او کـه کـلـه بـه چې د سپـاهیـانـو مزاج ښـه وه او د

چـاپـوپـه نـامـه بـه مو یو څو روپۍ ورکړي ، نود دې زمینه بــه یې بـرابـرولـه چې یو څو خبرې ورسره وکړو .د ده ګناه دا وه چې ولـې یې د پښتـنـو د مشـرانـو سـره لیـدنـه کـتنـه کـوله .د پېښـور پـه سنټرل جیـل او بـالخـاصه په لومړیو

شپو او ورځو کښې چې موږ تـه د ده د بـنـدي کیـدو ځـائـې درک نه و معلوم، د پېښـور په بـالاحـصـار کښې شکنجـه شـوی و او پـه تـورو خـونو کښې کـوټـه قـلـفـي و .پـه پېښـورکښې د جـرمـنـي قـونـصـل بـه هـره اونۍ سنټرل جیل ته د ډاکتر کبیر لیدو ته ورتـلـو، څکه دی د المان غږ راډیـو کـارکـوونکي و او موږ ته به یې اطمینان راکولو چې نـن دی کـه سبـا، دی بـه خلاصیږي .پـه دې نن سبـا کښې اتلس میاشتې ووتلې. کله چې د پاکستان حکومت د جـرمـنـي پـه منځګړیتوب تــصــمیـم ونیـولـو چې ډاکتـرکبیر راخلاص کړي نو موږ تـه ئې احوال راولیږلو چې د دهٔ پاسپورټ راوړي چې دی موږ لـه پـاکسـتـان نـه وکـاږو او جرمني ته یې لیږو. مـا د دهٔ پـاسـپـورټ چې موده یې تیـره شوې وه، واخیـستو او اسـلام اباد ته مې د جرمني سفارت ته یوړو چې موده ئې تـمـدیـد کړي .د جـرمـنـي سفـارت ډېـر ښـه وضعیت وکړاو ډېـر ژر یې پـاسپورټ تمدید کړو .دا ۱۹۸۴م کال و، دی یې لـه زندانه خوشې کړ، خـو کـورتـه د تلو اجازه یې ورنـــه کړه، او کـورنـۍ یې ورسـره د لږې شپې لپـاره د پېښـور پـه یـوه هوټل کښې ولیـدل، زمـا بـل مـاما محمد نعیـم او زه ورسره اسلام اباد تـه لاړو او پـه هوایي میدان کې مو ورسره خدای په امانی وکړه .د حـالاتـو د خرابیدو له امـلـه بیـا زمـوږ رابطه سره مـنـقـطـعه نه وه او یوازې کله کـلـه بـه مو دده کوم لیک تر لاسه کړ .مـا ته یې وویل چې جرمني ته راشه او که جرمني دې خوښ نـه و نو بیرته تللې شې او ژبـه بـه خـو یاده کړې خـو مـوږ هم د جهـاد او د افـغـانسـتـان د ازادۍ په ولولو کښې غـرق وو نـو جرمني ته مې د تګ زړه ښـه نـه کړ او

پـلار مې هـم راتـه اجـازه نـه راکوله.

په ۱۹۸۷ م کال کښې چې ما د امـریـکـا غږ راډیو لپـاره د محـلـي خبریال په توګه کار کولو او هم د بلجیم د کمیټي مـرسـتـیـال وم، په یوه رسمي سـفـر امـریـکـې تـه لاړم او د امـریـکې نه د راتګ په وخت کښې بلجیم تـه ددوه اونیـو لپاره لاړم .مـا د کبیر ماما ســره اړیـکـه ونیوله چې کـه بـلـجـیم تـه راشـي نو ښـه بـه وي څکـه په هغه وخت د اروپـا ټـولنـه نـه وه جوړه شوې او د ویزې مشکل و .کبیـر مـامـا د بـلجیم د لیـږښـار تـه زمـا د لیدو لپاره راغـی او نیت مو و چې هالیند ته لاړ شو .خو دا چې د ده سره نقشه نه وه نو څو ساعته مو د لیـږپـه ښـار کښې سرګردانه تیـر کړل چې بـالاخـره دښپې یـوه بـجـه شـوه نو راتـه ئې وویـل چې، ملبه بیرته زما د کـوریـه کره ښکته کړې، دی بـه بـلـه اونۍ راشي، بیـابـه هـالینډ ته لاړشو .هغه وخت لـوګـزامبـورک، هـالنـډ او بـلجیم دبنیلاکس په نامه یوه ګډه ویزه درلوده .کبیـر ماما یـوه اونـۍ وروسته بیا بلجیم تـه راغـی او دهـغـه ځائې نه د هـالـینـډ روټردام ته لاړو .په لاره مـو ښې قـصې وکړې او شپه مو سره یوځای تیره کړه. پـه سبـا دی بیـرتـه جرمني ته لاړو او زهٔ د پېښـور پـه طرف وخوځیدم .یـوه خبـره چې ما ورتـه وکړه هـغـه دا وه چې، پېښـور د خوانانو لپاره او دده د اولادونـو د زده کړې لـپـاره برابر چاپیریال نه لري، اوکه خپـلـه کـورنۍ جرمني تـه راولـې نو ښه بـه وي .ده راتـه وویل چې زه بـه پیسې درلیږم او څـــوک چې سبـــق وایــي مـرسـتـه ورسـره کـوه څو که دوی دلتـه راولـم نو دوی بیا د وطـن او خپلو خلقو په درد نه خوري.

پـــه هـــر حـال دی د خپـلـې کـورنۍ نـه لـرې پـاتې شو څکه پېښور ته راتلې نه شو او افـغـانـسـتـان کښې جنګ روان و .پـه ۱۹۹۰م کـال زه امـریـکـې تـه لاړم او پـه ۱۹۹۲م کـال کښې جرمني تـه د ده د لیدو لپـاره لاړم. یـوه اونۍ مـو سـره یوځـای تیـره کړه، د دویـچې ویلې الـمان غږ راډیو مو ولیده او د کولن د پوهنتون نه چې ده پـکې هـلـتـه خپله دوکتورا اخـسـتـې وه، لیـدنـه کتنـه وکړه .د ده ژوند ساده و او د ده کـوټـه د ډېـرو افـغانانو،

پښتـنـو او خپـلـوانو لپـاره ډیره وه .ډېـر بـحثـونه مو د وطن د حالاتو په حقله وکړل او تړې د تګ په وخت کښې مې ورتـه بیا تکرار کړه چې د افـغـانـسـتـان حالات معلوم نـه دي نـو ښـه به دا وي چې خپـلـه کـورنۍ جرمني تـه راولې .ده راته ښه وکړه او د هغې نه وروسته یې لومړی خپـلـه میـرمن او دوه زامن نـسـیـم سـتـوری او ایـمـل ستوری جرمني ته بوتلل.

په ۱۹۹۲م کـال کښې چې کله د سـوات مـحـمـدافضل خان لالا، د بینظیر بهټو په کابینه کښې د شـمـالـي علاقه جاتو وزیـر و، ډاکتر کبیر ستـوری یې رسـمي میلمه کړو او پس لـه دولــس کـلـونـو یوځل بیاپاکستان ته راغی .په دغه وخـت کښې زه هـم د امریکې نـه پـاکـسـتـان تـه د خپلې کـورنۍ د لیـدو لپـاره راغلی وم .د اســلام ابــاد هــوایي ډګـرکښې ورتـــه خـــان لالا پخپـله هرکلي ووایه او بیا د خان لالا کورته لاړو .شپه مو هلتـه وکړه او د هغه ځائې نه د خـان لالا سـره سوات لاړو .د سوات نـه وروستـه چارسدې تـه راغـلـو او د ولي خان سره مـو ولیـدل، هـمـداشان مو په اکـوړه خټک کښې د اجمـل خټک ســره ولیــدل .یــوه میاشت یې په پاکستان کښې تیـره کړه او بیا بیرته جرمني ته لاړو .پـه دې وخت طالبانو کـابـل نیـولی و او سیـاسـي بـحثونه ډېر ګرم و .ولي خان وویـل چې پـاکـســتـان خو د طـالبـانو حمایت کوي خو په حقیـقـت طـالبان د پاکستان لپاره ډېر خطرناک دي.

-اخـر ځـل زمـا په خیال چې ۲۰۰۵ م کال په منۍ کښې ما کبیــر مـامـا ولیـده چې زه جـرمـنـې د منشن ښار سره نږدې د اوبـر امـرګاو په سیمه کښې د نـاټـوتـعـلیـمـي مـرکـزکښې د لیـکـچر لپاره تـللی وم او یو دوه شپې مې د ده ســره هـم پـه ویـسـلـنګ ښـارګـوټي کښې وکړې .پـه همدې پیره راتـه د ده کورنۍ وویـلې چې کبیـر مـامـا ستا خبـره منـې او که تشویق یې کړې چې د زړه عـمـلیـات وکړي نو ښـه بـه وي .ما چې ورتـه دا خبـره یاده کړه نو ده راتـه عملي دلایل وویل چې د زړه عـمـلیات د ما لپاره فایده نـه لـري او د زړه عملیات یې ونه کړ .پـه همدې وخت کښې یـوه شپـه نا وخته چې تقریبا یـوولـس بـجې بـه وې نو راتـه یې وویـل چې خوریه څه بهر بـه ووځـو او قدم بـه ووهواو ازاده هـوا بـه تـنفـس کړو .د ویسـلـینـګ پـه ښار کښې مو قـدم واهـه چې یـو ترافیکي

څـراغ تـه ورسیـدو او انتظار مـو کـولو چې څراغ شین شي او موږ د سړک نه پورې وځو. پـه دغــه وخـت کې ده راتـه وویـل چې خوریه ازما تقریبا څـلـوېښت کاله وشول چې زه پـه جـرمـني کښې اوسیږم، دلتـه مې لـسـانـس، ماسټري او دوکتـورا واخـسـتـلـه او د دې خـلـقو پـه ژوند، کلتور او ژبه هم ښه پوهیږم خو ما ته داسې ښـکـاري لکـه چې مـا دلتـه څـلـوېښت ورځې تیرې کړې وي او هیڅ مې زړه دلتــه نـه دی نښتـی .بـلـه خبره یې راته دا وکړه چې ده یــو وخـــت فـکـرکولو چې افغانـستان ته بـه ځي، ښه کتابونه به لیکي او پـه اکـاډمیـک ډګر کښې به ډیـر کـار کـوي خو زیاته یې کړه چې زموږ د پښتنو ژوند داسې کارونو ته چمتو نه دی څکه اکاډیمیک کارونه خاتنه فـکر او ژوند غواړي او موږ هیڅ وخت خـاتـه کیږو نه نو اوس هـره ورځ پــه دویـچې ویـلـې راډیـو کښې د خپـل رسمی کار نه دوه دری ساعته زیـات پـاتې کیږم او یوځـه لیکم .کـه واړه کتـابـونه هم وی بـاید چاپ یې کړم او اوس وخت کښې لوی لوی کتابونه هسې هم څوک نـه لولي .ده وویـل چې د شعرونو ویلو نه زمـا مـطـلـب دا دی چې دا د پښتـو شـعـرونـه هنرمندان ریـکـارډ کړي او د پښتنو په کــوروښـو کښې یې خـلـق واوري .بـلـه مهمه خبره یې راتــه دا وکړه چې ده زمـا یـاد داشـتـونه لیدلې و نو راته یې وویل چې خوریه دې پسې مه ګرځـه چې ښــه تـحقیق او ریـــسرچ وکړې او بیـا کتـاب چاپ کړې نو ښه به دا وي چې خپـل یاد داشتونه منظم کړې او چاپ یې کړې .په دې وخت کښې مـا د کورنیوچارو د وزارت د معینیت نه استعفی ورکړې وه او زیـات شـخصي یاد داشتونه راسره وو نو ما هـم ورتـه لـستونې رابډوهل چې، خپل یاد داشتونه چاپ کړم او دا دی اوس زمـا اتـه کتـابونه چاپ شوي او دري نـور چـاپ تــه تیار دي خو یـوازې یـو کتــاب چې د ببرنۍ لویې جرګه په اړوند و، هـغـه کبیـر ماما ولید او نور یې ونه ولیدل .

کـاشکي چې دی ژوندي وی او زمـا دا نوري لیکنې یې هم لیدلې وی څکه دی د علمي کـارونو په ارزښت پوهېده،او هـمیشه به یې زه تشویقولم. خـو ژوند همیشـه نیمګړی دی، او د انسـان امیـدونـه نه پـوره کیږي، الـلـه تعالی دې هغه وبخښي او جنت فردوس دې نصیب شي . (امین).

چاربیته

ارواښاد عبدالواحد ټهیکدار

لوګوره دېدب زما
سل مې په اردل کښې ځي
سل مې غلامان دي سل اسونه په سل لارې ځي
سل په کښې ربیارې ځي
سل مې محلونه دي
سل مې برجلونه دي
سل پر کښې ډالونه دي
سل پري اویزاندې کتارې دي د غضب زما
لوګوره دېدب زما
سل دي جلاویان په کښې
سل دي دورنچیان په کښې
سل دي نوکران په کښې
سل مې لګېدلي خنجرونه په اوربل کښې ځي
سل مې په اردل کښې ځي
سل دي سهېلي زما
سل ګدې چېلي زما
سل پري سېلي زما
سل مې کجاوې د سلو سترګو راته وارې ځي
سل په کښې ربیارې ځي
سل مې صفتونه دي
سل مې نوبتونه دي
سل مې جماعتونه دي
سل مې شجرې دي سل کتابه د نسب زما
لوګوره دېدب زما
سل مې سفیرې کوي
سل زمیداري کوي
سل مې نوکري کوي
سل مې په قلیو پسې جلېبې په غوبل کښې ځي
سل مې په اردل کښې ځي
سل مې ماشومانې دي
سل په کښې خوانانې دي
سل مې بوډۍ ګانې دي
سل مې مخکښې روښو سل کمعقلي
سل هوښیارې ځي
سل په کښې ربیارې ځي
سل د شرافت په کښې
سل د شرارت په کښې
سل د حقاظت په کښې
سل په کښې د روم دي سل د ترکو د عرب زما
لوګوره دېدب زما
سل دي دورانې په کښې
سل دي جرمنې په کښې
سل کوي خانې په کښې
سل سل اشرفۍ ترینه جلبې ته یو غزل کښې ځي
سل مې په اردل ځي
سل د بیاتیچو سره
سل مې د مورچو سره
سل د تماشچو سره
سل دي (تیکداره) په جاروتو کښې بمباري ځي
سل په کښې زنباري ځي

☆☆☆

د ډاکټر کبیر ستوري په یاد د افغان کلتوري تولنې غونډه او مشاعره

امان الله نصرت

افغان کلتوري تولنې د مې په شپاړسمه نېټه د پېښور په سپرېنګ کارنیول هوټل کې د افغان نومیالي شاعر لیکوال او سیاستوال ډاکټر کبیر ستوري د تسلتخفونې تنیا کړې وه چې د لر او بر زیات شمیر شاعرانو، ادیبانو، پوهانو او د شعر او ادب استادانو او مینه والو پکې ګډون درلوده. د دې ادبي او درنې غونډې د صدارت لپاره د پروفیسر ډاکټر ایلسین یوسفزي نوم غوره شو، مشر میلمه یې د افضل خان لالا زوی ډاکټر محمد سلیم خان او اعزازي میلمانه یې پروفیسر ډاکټر اظهارالله اظهار، استاذ محمد هاشم هشریک، سید صابر شاه صابر، اقبال حسین افکار، پروفیسر ډاکټر انور علي انور، ډاکټر استاذ عزیزالله حیماري جبارخیل، پوهاند ډاکټر سید محي الدین هاشمي، ډاکټر انور ظفري او قاضي ډاکټر حنیف الله حنیف وو.

ددې ستري او شاندارې غونډې د دریځ چارې ډاکټر علم یوسفزي او حمیدالرحمن نادان ترسره کړې چې هر یو د پروګرام په بېلابېلو برخو کې په خپل نوبت د ارواښاد ستوري په زړه پورې شعرونه لوستل او د هغه د ژوند او کار او زیار یادونه او ستاینه یې په ډېرو خوږو او رنګینو لفظونو کې کوله او غونډه یې تر پایه ډېره تونده او ژوندۍ وساتله.

په پیل کې د خوشحال خان دلیسې مدیر استاذ مولانا فضل مولی تورو کې د الله ج د سپېڅلي او خواږه کلام څو مبارک ایتونه تلاوت کړل او وروسته امان الله نصرت د افغان کلتوري تولنې په استازیتوب راغلیو میلمنو ته ښه راغلاست ووېلو او د ډاکټر کبیر ستوري په ژوند او ادبي او تولنیزو خدمتونو یې رڼا واچوله.

امان الله نصرت په خپلو خبرو کې ووېل:

ارواښاد ډاکټر کبیر ستوري د پښتو ادب له هغو ځلاندو ستورو څخه و چې تل به یې د خپل قلم له لارې د خپل ولس او قام دردونه او ناخوالې په ګوته کولې او په هېواد کې به یې د خوان کول د بیدارۍ او د افغانانو د ملي شعور او سیاسي بصیرت د پیاوړتیا لپاره کار او فعالیت کاوه او خپلې هڅې او هلې ځلې به یې جاري ساتلې. ډاکټر کبیر ستوري د خپلې خاورې او ولس په بدو ورځو او درېونو وړځو او وخت په وخت یې د خپلو خلکو په ویرجنو او غمجنو حالاتو اوښکې توی کړې او د هغوی په بې وسۍ او بې کسۍ ژړېده.

نوموړي زیاته کړه:

ارواښاد ډاکټر ستوري د پښتو ژبې یو خوږ ژبی او وتلی شاعر او سیاستوال و او تل به یې په خپله شاعرۍ کې د خپل وطن غمونو او ژړوونکو حالاتو ته غاړ ورکاوه او کومې شعرې، شورېشونه، شاګردۍ او ناروالي چې په پښتنه خاوره تیرېدلې هغه یې خپل قلم ته سپارلي او د هغو تصویرونه او انځورونه یې د کاغذ پر پلو کښل او د تاریخ غیږې ته سپارل.

د ډاکټر ستوري د شعر ټومنه د خپل وطن له مینې جوړه شوې وه او په وینه کې یې د خپل ولس او خاورې د عشق او محبت سره ورګډو شو څکه یې په شاعرۍ د ملي احساس او تولنیز فکر سیوری څورېدلی ښکارېده او په هره وینا او شعر کې یې همدا رنګونه ښکاره او جوت وو.

امان الله نصرت د ډاکټر ستوري ادبي او علمي خدمتونه او ملي خلي وستایلې او نوموړی یې د یوه تولنپال او ملي فکر او نظر د خاوند په توګه وستایه او هغه ته یې داسې خپلې خبرې وغزولې:

د ارواښاد ادبي علمي او اجتماعي هلې ځلې او کارونه او پښتو او پښتنو ته خدمتونه تلپاتې د قدر وړ او نه هېرېدونکي دي چې که هر څومره یادونه او ستاینه یې وکړو بیا به هم کمه وي او موږ به حق نه شو پوره کولای.

موږ د پښتو ادب او پښتو ژبې د دغه لوی خدمتګار کار او زیار او مبارزې ته د قدر په سترګو ګورو، پېري ویاړو او څاونه ددې دروند پښتون مشر، خوږژبي شاعر او ادیب او په خپل وطن او ولس مین سیاستوال د خدمتونو پوروړي ګڼو. ورپسې استاذ محمد هاشم هشریک د ډاکټر ستوري په ادبي او تولنیز ژوند اوږدې خبرې وکړې او د نوموړي په سیاسي فعالیتونو او تولنیزو خدمتونو یې په زړه پورې رڼا واچوله او ارواښاد ستوري یې هر اړخیز شخصیت (سپتوب) ویاله چې په هر ډګر یې د خپل قابلیت او وړتیا ډېره روښانه ساتلې وه.

وروسته بیا ډاکټر انور ظفري د ارواښاد ستوري په ادبي سرګرمیو او سیاسي او تولنیزو فعالیتونو او هلو ځلو خبرې وکړې او د هغه کارونه یې وستایل له ډاکټر کبیر ستوري سره یې د خپل شخصي ژوند او ملګرتیا او د جرمني د سفر خاطرې شریکې کړې او د هغه سیاسي، علمي او پوهنيزو هلوځلو ذکر یې هم وکړ چې په المان کې یې ترسره کولې.

خوږژبي شاعر او تکړه لیکوال اقبال حسین افکار هم په خپل وار د ارواښاد ستوري په ژوند او مبارزه خپل نظر څرګند کړ او د نوموړي ادبي او علمي کارونه او نوښتونه یې وستایل.

د ننګرهار پوهنتون استاذ ډاکټر عزیزالله حیماري جبارخیل د کبیر ستوري په ادبي شخصیت او فن خپله رایه څرګنده کړه او د نوموړي کار او زیار یې خورا ګټور، ارزښتمن او د قدر ور وګاڼه د پښتو او اردو خوږژبي شاعر او لیکوال او د پېښور پوهنتون د اسلامیه کالج استاذ پروفیسر ډاکټر اظهارالله اظهار په خپل وار د ډاکټر ستوري په ادبي او علمي شخصیت هر اړخیزې خبرې وکړې او پښتو ژبې او پښتنو ته یې د نوموړي ارزښتمن کارونه او هڅلونه خورا ګټورې او د قدر وړ وګڼل او په ډېرو ښکلو لفظونو یې د ارواښاد ډاکټر صاحب کارنامې او خدمات یاد کړل.

د افغانستان د علومو د اکډمۍ هڅاند او تیاند غړي پوهاند ډاکټر سید محي الدین هاشمي د ډاکټر ستوري په علمي او ادبي ژوند اوږده وینا وکړه او نوموړي یې د خپلې خاورې او ولس په دردونو وردمن او خواخوږی شاعر او لیکوال وباله او ویې ویل چې ستوري صاحب د خپلو خلکو رښتینې ترجماني کوله او تل یې ښه ښکاره د حق او انصاف غږ پورته کاوه.

د صابر د رڼا ملګري تحریک مشر سید صابر شاه صابر په خپله وینا کې د ډاکټر ستوري څو خاطرې د غونډې له برخه والو سره شریکې کړې او نوموړی یې یو ښه شاعر، سنجیده لیکوال او څېرک سیاستوال وګڼلو او د هغه د کن اړخیز شخصیت ستاینه او خلونه یې وکړه.

نوموړي زیاته کړه چې د ډاکټر ستوري مسافر ادب ته لوی خدمات دي ته وویل چې زما د ادبي جرګو په تاریخ کې خاص خاص د ډاکټر ستوري د ادبي خدمتونو ذکر او یادونه شوې ده.

ډاکټر صاحب د جرمنې په کولن ښار کې ژباړې علمي او فرهنګي غونډې په یو سر کړې دي او نه صرف پښتو یې ژوندۍ ساتلې بلکه له پښتونخوا ته یې په خپل لګښت یو شمیر پښتانه شاعران، ادیبان او هنرمندان هلو غوښتلو مشاعرو ته بللي هم دي او هلته یې ورته ډېره ښه میلمه پالنه او عزت کړی دی.

بیلجایې دا هم ووېل چې زموږ د اکثر پښتنو شاعرانو په کورونو کې پښتو نه ویل کېږي خو د ډاکټر ستوري ټول اولادونه په پښتوخبرې لیکل او لوستل کولای شي او په تېره بیا بصیر ستوري پکې صاحب کتاب شاعر هم دی.

ښاغلي صابر په خپلو خبرو کې د افغان کلتوري تولنې په خلګرۍ پول د امان الله نصرت منته وکړه چې د پښتو ژبې او ادب خدمت ته یې ټوګه ورکړې او د داسې لویو او مهمو غونډو په جوړولو سره د لر او بر پښتنو د یووالي او وروروالي اړیکې ټینګې او ژوندۍ ساتي او ترمنځ یې د مینې او عزیزولۍ ریښې غځوي.

د غونډې مشر میلمه ډاکټر محمد سلیم خان د محمد افضل خان لالا او ډاکټر ستوري په خوږو او تودو اړیکو او اوږدو دوستۍ تفصیلي خبرې وکړې او ویې ویل له بده قسمته چې ما د خپلو رسمي دندو او بوختیاوو له امله له ارواښاد ډاکټر کبیر ستوري سره مخ په مخ نه وو لیدلي خو پلار به مې تل د مرحوم ډاکټر صاحب د پښتونولۍ، مېړانې، میلمسه پالنې، پوهې، قابلیت او وطن دوستۍ خبرې کولې او د یوه ښه دوست او زړه مېشتي ملګري په توګه به یې د هغه ستاینه او تعریف کاوه. هغه ووېل چې پښتنه په څلور برخو انګریزانو تقسیم کړې چې تراوسه یې لاخپل قامي وجود (تشخص) ته دی حاصل کړی او همدغه وجه ده چې لر او بر پښتنه د مختلفو مسلو او ستونزو سره مخ دي.

ډاکټر سلیم زیاته کړه چې افضل خان لالا څو څله د ډاکټر ستوري په بلنه د هغه لیدو ته جرمني ته سفرونه وکړل او چې کله به مو پلار په سوات او پېښور کې و نو به مسافرتونو سافتونو به یې له ډاکټر صاحب سره په تلیفون خبرې کولې او د سیمې او وطن په سیاسي حالاتو او د پښتنو په بدو ورځو به یې یو تر بله خپل نظرونه سره شریکول هغوی دواړه د پښتون قامي وحدت د نظریې پیروان وو د پښتنو د یووالي لپاره یې خپل غم پورته کړه.

د ډاکټر سلیم له وینا وروسته بصیر ستوري درېځ ته وبلل شو او نوموړي د ټولو میلمنو نه منته وکړه چې په غونډه کې یې ګډون وکړ او په خپل رالنګ یې د نوموړي د پلار اروا ښاد او خوښه کړه همدغه راز بصیر ستوري د افغان کلتوري تولنې له مشرتابه څخه شکریه وکره چې د ولسي یسوي ستري شلنداري او پرتمینې غونډې په جوړولو کې یې هلې ځلې وکړې سپمولی او ددې غونډې په بریالیتوب کې یې زموږ سره اوږه په اوږه برخه واخیسته او بیا یې خپل یو نظم چې د خپل بابا په یاد یې لیکلي و د نوموړي اروا ته ډالۍ کړ چې ټولو ګډونوالو خوښ کړ او له تلوه غبرګون سره مخ شو.

په دې درنه غونډه کې امان الله نصرت او احمشاد هوتکزي خپل شعرونه چې د ارواښاد کبیر ستوري په یاد یې لیکلي و ولوستل چې د غونډې برخه والو په تودو احساساتو بدرګه کړل.

د غونډې په وروستۍ برخه کې د غونډې صدر پروفیسر ډاکټر ایلسین یوسفزي صدارتي وینا ته وبلل شو او نوموړي دا غونډه وستایله او د افغان کلتوري تولنې منته یې وکړه چې د خپلو شاعرانو او پوهانو یادونه، ستاینه او څلونه کوي او تېر شوي مشران هېروي ته نه پرېږدي.

ډاکټر ایلسین په ټولو غم وکړ چې باید د خپلې مورنۍ ژبې پښتو د لاغوړېدنې او غلېدنې لپاره دې ټول په پوره اخلاص خپل کار او زیار جاري وساتي او په دې لاره کې دې له پخوا زیات ګرځې او د پام وړ ګامونه واخلي.

ښاغلي ایلسین یوسفزي د ډاکټر ستوري په ټولنیز شخصیت، سیاسي ژوند او ادبي سفر او یون هم په زړه پورې خبرې وکړې او یهغه سره د خپلو لیدنو څو لنډې خاطرې د غونډې د ګډونوالو سره شریکې او نوموړی یې د یوه ښه شاعر، لیکوال او سیاستوال په توګه د قدر وړ وباله او هغه هر اړخیز ریښتونی شخصیت یې په درنو الفاظو یاد کړ.

ددې پرتمینې غونډې لومړی ناسته د هیواد د ازادۍ د لارې د مشر مجاهد او مجتهد عالم حضرت مولانا چکنوري رح د لمسي الحاج مېرویس چکنوري په اختتامیه خبرو او دعا پای ته ورسېده. ددې درنې تسلتخفونې دوهمه برخه مشاعره وه چې یو زیات شمیر میلمنو شاعرانو پکې خپل شعرونه او کلامونه واورول، د برخه والو ادبي تنده یې خړوب کړه او ټولو تري خوند واخیست. څرنګه چې ګڼ شمیر شاعرانو غوښتل چې خپل شعرونه واوروي نو د کلتوري تولنې کورېشو شاعرانو خپل نوبت میلمنو شاعرانو ته ورکړ او د درنو او قدرمنو میلمنو شاعرانو شعرونه او ویناوې یې په چکچکو او تودو احساساتو بدرګه کړل.

په دې یادګاري مشاعره کې لاندې شاعرانو خپل منظوم کلامونه او خوږې غزلې واورولې:

پروفیسر ډاکټر اظهار الله اظهار، پروفیسر ډاکټر انور علي انور، قاضي ډاکټر حنیف الله حنیف، اقبال حسین افکار، فضل مومند، سید ولي خیال مومند، حیات روښاني، احد امین رهبر، حساس یوسفزي، غازي اجمل افغان، فریاد ملاګوری او یوشمیر نور...

په دې تسلتخفونه کې شاعرانو زورناست شمس مومند، خوږ ژبي ستر شاعر ارباب فضل روف، د پښتونخوا د پیرو کسانو او اتحادیې مشر او خیر یال ښایسته رحمان، د VOA اشنا راډیو خبریاله موسکا صافي، خوږژبي شاعر محمد قاسم مین، ښاغلي زمری کاموي، کامران سروري ډاکټر مفتاح الدین، علاوالدین، سرور اقبال یوسفزی ایډوکیټ، عارف هندرو سلیې، شفیع خان مومند، ثناالله ملنګری، میوند حبیبي، صفي الله سنګین، محسن صدیقي، داود جبارخیل او یو شمیر نورو درنو علمي او ادبي شخصیتونو او د شعر او ادب مینه والو ګډون درلود.

قدرت

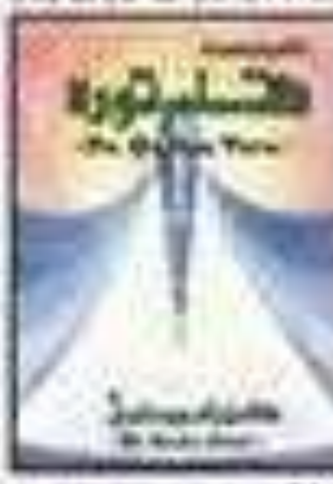

ډېر ژر...!
د ډاکټر کبیر ستوري لېسې (۵۰) پنځوسمې کالیزې
لمانځغونډه.
د خاص کونړ ولسونه

ورځپاڼه
باني: پیر سید سفید شاه همدرد
وحدت
ایډیټر: سید هارون شاه
پېښور